

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XVI. ročník ● 6-7/2023

KONFERENCIA CIRKVI BRATSKEJ

O B S A H

Ku dňu otcov 4
M. Polohová

Genezis 6
AKO BOLO
NA POČIATKU
R. Betina

Rozhovor 7
K VEČERU SA VYJASNÍ...
M. Hudák/E.Mihočová,
M. Cingel'

Téma 11
KONFERENCIA CB V SR

Fórum 21
NEOKALVINIZMUS...
O. Garaj

Humanita 23
CESTY NA UKRAJINU
Tím OHP

Misia 26
OD EVANJELIA
K DARČEKU
V. Vrajová, A. Alboiu

Fotoúvaha 28
ODPUSTIŤ
A. Činčuráková Tipulová

Spod orecha 29
NA PREDVOLEBNÚ NÔTU
B. Piatko

RELAX 31

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €,
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2023

Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komrska, Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Čestný člen: Štefan Markuš

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Dagmar Balková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Zadané do tlače:** 13. 6. 2023 **Tlač:** Alfa print, Martin

Zadná strana obálky: Foto: A. Alboiu

EV: 2670/08

ISSN: 1337-6985

ČO JE PRAVDA?

„Čo je pravda?“ pýtal sa kedysi dávno Pilát Ježiša, aby ospravedlnil svoj oportunistický postoj. Chcel mu tým naznačiť, že ľudí aj tak nepreobí, že každý sa aj tak bude držať tej svojej pravdy a nedá si do nej hovoriť. Aspoň v súkromí. A napokon, že na tej pravde až tak veľmi nezáleží, lebo treba hlavne prežiť, a tak tú pravdu treba občas troška modifikovať, aby druhých zbytočne nedráždila. „Čo je pravda?“ s úplne inými úmyslami sa pýtali a polemizovali cirkevní otcovia, keď sa v ranom kresťanstve premnožili učители so vzájomne nezlučiteľnými učeniami a veľkým egom a úlohou dňa sa stala potreba jasne a stručne definovať základné články kresťanskej viery. Cirkev sa na tom vtedy delila a stopy tohto rozdelenia sú jasne viditeľné dodnes vo vzťahu západnej a východnej cirkvi. „Čo je pravda?“ pýtali sa tiež reformátori a ich oponenti, keď váha tradície začala prevažovať nad váhou Biblie a pôvodné biblické princípy sa zdali neaplikovateľné do vtedajšieho sveta. Stopy i zúrivosti tohto zápasu sú dnes ešte viditeľnejšie ako v tom predchádzajúcom prípade: jednak v rozdelení na katolíkov a protestantov, a jednak v neustálom delení protestantov. „Čo je pravda?“ pýtajú sa dnes zmätení moderní ľudia vo svete, kde sa všetky náboženstvá, povery i politika dokonale premiešali do duchovného guláša, v ktorom sa všetky hranice zotreli. A keďže hlavným náboženstvom dneška sa opäť raz nebadane stalo uctievanie majetku a z neho vyplývajúcich pôžitkov, dnešná generácia netuží opakovať boje a bolestivé hľadanie svojich predkov. Presadzuje sa postoj: *nech si má každý svoju vlastnú pravdu, ale súkromne, aby veľmi nevyčnievala. Najmä, ak nie je príliš v súlade s modernými trendami. Treba sa predovšetkým tolerovať. Presviedčať druhého o svojej pravde je netolerantné. Navyše je to aj povýšenecké, lebo presviedčaním dávate druhému najavo, že jeho názor nie je dosť dobrý. A ak nechcete uznať pravdu druhého, vydávate sa za neomylného.*

A tak sme sa obľúkom vrátili do Pilátových čias. Vtedajšia spoločnosť bola veľmi tolerantná, ak ste nehovorili proti druhým. Každý mal svoju pravdu; iba kresťania to začali kaziť svojou netolerantnou výlučnosťou. Preto boli prenasledovaní – kazili konsenzus, nepríjemne pripomínali nezlučiteľnosť protichodných právd, nechceli sa prispôbiť relativizmu. A dnes sme na tom rovnako. Každý má svoju pravdu a ľudské egá rastú. Spoločnosť stráca súdržnosť, rozpadá sa do stále menších bublín, ktoré nestoja o vzájomnú komunikáciu. Poznačilo to aj cirkev, ktorá stratila chuť trpieť a bolestne hľadať, aj ona sa rozpadáva na kusy a stráca smer. Už nie je tým kaziteľom systému vzájomnej tolerance, už chce byť iba tolerovaná vo svojich bublinách. Už nepriťahuje úporným hľadaním pravdy aj za cenu utrpenia. Aby si udržala zdanie úspešnosti, znižuje nároky a prispôbuje evanjelium moderným dogmám. Argumentuje sa pritom 2000 rokmi, ktoré uplynuli, iným kultúrnym kontextom, vedeckým poznaním atď. Dôležité je mať dobré PR. Mnohí náboženský vodcovia rezignovali na hľadanie pravdy, chcú mať iba dosť nasledovníkov vlastných myšlienok, chcú byť populárni. Spoločenstvá rezignovali na spoločné hľadanie, ktoré vyžaduje aj sebazaprenie. Ľudia dnešnej doby chcú mať pravdu vo svojom vrecku, ovládať ju, nechcú sa poznať pravde podrobovať. Výsledkom je cirkev bez Božej moci. Preto sa musíme znovu a znovu pýtať: sme ochotní bolestne hľadať Pravdu, aj keď to bude pre nás nevýhodné? Sme ochotní nemať svoju vlastnú pravdu, ale trpieť pre tú, ktorá je nad nami? Sme ochotní zapierať sa a trpieť pre evanjelium? ■

IVAN ŽEŽULA, CB Košice

Modlitba za ocka

Ďakujem, že si stvoril ocka.
 Ďakujem, že ho môžem mať.
 Vymyslel si ho veľmi dobre,
 keď si mu dal chuť rád sa hrať,
 aj keď je veľký.

Hoc má veľa práce.
 Musí sa o nás postarať.
 A predsa vždy, keď trošku môže,
 je to môj ocko – kamarát.

Vždy, keď sa bojím, len mu podám ruku.
 A on ju stisne.
 Nepustí.

A ja sa cítim celkom isto.
 Viem, že keď je môj ocko blízko,
 ničoho sa báť nemusím.

Ďakujem, milý Pane Bože,
 že môžem svojho ocka mať.
 Ďakujem Ti, že keď mám ocka,
 môžem sa smiať, hrať, tiško spať.

OCKO

Ocko.

To slovo vraví o pokoji.
Sám Boh ho tebou rozdáva.
Keď trošku spojiš svoj zrak s mojím,
v srdci mi rastie odvaha
a zrazu viem, že nie som sám.
Nie, nie som sám, keď teba mám.

Ocko.

To slovo vraví o radosti
a pripomína zábavu.
Keď odložíš si povinnosti,
a urobiš mi oslavu,
ja vtedy viem, že nie som sám.
Nie, nie som sám, keď teba mám.

Ocko.

To slovo opisuje lásku.
S Pánom Bohom sa prepája.
Keď schováš moju ruku v svojej
a vykročíme obaja,
ja vtedy viem, že nie som sám.
Nie, nie som sám, keď teba mám.

Ja viem.

Raz príde chvíľa,
keď zrazu budem veľký.
Vtedy mi pustiš ruku
a povieš: „Je to tu.“

A ja

sa stanem mužom.
Takým, ako ty, ocko.
A v srdci budem cítiť
tvoju istotu.

STÍLPČEK:

SINE QUA NON

Nutnou podmienkou (trvalej) existencie akejkolvek spoločnosti je, aby sa ľudia naprieč celou spoločnosťou riadili vedomím a svedomím. Žiaľ u nás tá podmienka nie je splnená. Naprieč celou spoločnosťou: poslanci, i keď sľubovali, že sa budú riadiť svojim vedomím a svedomím, navrhujú a prijímajú zákony, ktoré sa nedajú realizovať a dodržať. Chýba im vedomie alebo svedomie? Mnohí urážajú každého, kto chce iné ako oni. Lož sa v parlamente akceptuje i vtedy, keď je priamo viditeľná: poslanci sedia v parlamente a svoju prítomnosť nepotvrdia zasunutím poslaneckej karty, predsedajúci ich vidí a oznámi, že parlament nie je uznášaniashopný.

Sudcovia (niektorí) zbavujú obvinenia podozrivých „pre nedostatok priamych dôkazov“. Ale ktorý („chytrý“) vrah zanechá priame dôkazy?! Kto objednávkou vraždy doručí písomne?! A prečo sudcovia „nevidia“ podivné rozsudky ich kolegov?

Ako je možné, že vedúci diplomových prác nevedia alebo nechcú posúdiť, či tú prácu napísali ich študenti? V oboch prípadoch by nemali byť učiteľmi. Ako to, že sa vie koľko percent diplomoviek bolo „zakúpených“ a napriek tomu sa o tom roky mlčalo?!

Ako to, že cena elektrickej energie po ruskej invázii sa desaťnásobne zvýšila „lebo cena plynu enormne vrástla“? Všetky plyny sa na výrobe elektriny podieľa menej ako piatimi percentami!

V čase hospodárskej krízy v tridsiatych rokoch minulého storočia Tomáš Baťa povedal: „To nie je hospodárska kríza, to je mravnostná kríza“.

Škoda, že si to naši ľudia nepamätajú. ■

Ivan Turek

AKO BOLO NA POČIATKU

RASTISLAV BETINA

Boh povedal: Nech vydá zem rôzne druhy živých tvorov; dobytok, plazy a divú zver. Tak sa aj stalo. Boh utvoril rôzne druhy divej zveri, dobytky a plazov. Boh videl, že je to dobré. Boh povedal: Utvoríme človeka na svoj obraz, na svoju podobu (Gn 1, 24 – 26).

Boli sme stворení v ten istý deň ako zvieratá, a predsa aký to rozdiel! Nie sme stворení na obraz zvierat, ktoré sú pod nami, ale na obraz Boha, ktorý je nad nami. Chemicky a biologicky máme so zvieratami všeličo spoločné, ale psychologicky a najmä duchovne sme úplne odlišní. Nám nestačí, že existujeme. My chceme aj vedieť, prečo existujeme. Preto si kladieme otázky, ktoré si zvieratá nekladú. Zvieratá nemajú vedomie seba, neuvedomuje si seba, nehodnotí svoje činy a svet okolo seba, nehľadá pravdu a zmysel vecí. Človek však áno.

Zvieratá sa riadi svojimi inštinktami. Môžete ho vycvičiť, vytrénovať, ale ono nemá mravné vedomie. Nerozlišuje medzi dobrom a zlom. Ale človek áno. Zvieratá nemôžete brať na zodpovednosť, ale človeka áno. Zvieratá sa nedokážu vzťahovať k vyššej duchovnej bytosti. Človek však áno. Napriek niektorým podobnostiam je medzi človekom a zvieratami priepastný rozdiel. Na to ukazuje správa o stvorení človeka. Ako k nemu došlo?

Doteraz sa stále opakovala jedna a tá istá veta: *Boh povedal: Nech je... Tak sa aj stalo.* Ale teraz Boh hovorí: *Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu.* Nastáva vyvrcholenie celého diela stvorenia. Boh sa rozhodol mať na zemi „partnera“ pre rozhovor! Bytosť, ktorá bude schopná komunikovať s Bohom a mať s Ním osobný vzťah. Táto bytosť sa bude volať človek. Rozhodnutie, nad ktorým sa nám zastaví rozum. A najpozoruhodnejšie na človeku je to, že je stvorený podľa predlohy.

Boh doteraz pri diele stvorenia nepoužil žiadnu predlohu, lebo žiadna neexistovala. Teraz vôbec po prvýkrát Boh ide urobiť niečo podľa predlohy, tej jedinej, ktorá existuje a ktorou je On sám: *Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu.* Len si to predstavme! Nesieme na sebe nezmazateľnú podobu Boha. Môžeme ju zdeformovať, ale nikdy nie úplne zničiť. Ako dobre, že nie! ■

K VEČERU SA VYJASNÍ, ALE RASTÚ TIENE

Evanjelický farár a senior **MICHAL HUDÁK**, dnes už 91-ročný, sa narodil na Dolnej zemi. Ako gymnazista v Segedíne zažil bombardovanie a prechod frontu počas 2. svetovej vojny. Po vojne a nástupe komunistickej moci sa rodina presťahovala do Československa. Po skončení gymnázia pokračoval štúdiom teológie. Patril ku skupine študentov, ktorých pre nekompromisné teologické postoje podmienene vylúčili z bohosloveckej fakulty. Do hľadáčika ŠtB sa dostala aj jeho manželka. Napriek životným peripetiám a vážnemu pľúcnemu ochoreniu sa dožíva vysokého veku. Žije v Liptovskom Ondreji, teší sa z dvoch synov, 5 vnukov, vnučky a pravnučky.

Rozprávali sa s ním EMILIA MIHOČOVÁ a M. CINGEL

Foto: DANIEL HANKO

Brat farár, ako si spomínate na roky svojho detstva a mladosti?

Narodil som sa 29. júla 1931 v Slovenskom Komlóši na juhu Maďarska, kde som navštevoval jednu zo šiestich slovenských evanjelických 6-triednych ľudových škôl. Mama Gizela rod. Kovátsová, aj keď pochádzala z Békésskej Čaby, mala maďarskú národnosť a doma sme sa rozprávali skôr po maďarsky. Po slovensky som sa učil v škole a medzi

deťmi. Otec mal jeden z najväčších a najlepších obchodov so zmiešaným tovarom na Komlóši. Časom však oň prišiel, i keď nie vlastnou vinou.

Ako si spomínate na cirkevno-zborový život?

Ako na veľmi vrúcny – mali sme dvoch farárov, po našom: „pánov vznešených“, a obaja vedeli po slovensky. Každé ráno staršie ženy, skôr ako išli na trh, („na plác“), zašli najprv na

raňajšie Služby Božie do kostola. Trvali len 15 – 20 minút. Pán rektor, pyšný na to, že ako prvák už viem plynule čítať, ma raz po Veľkej noci zobral ako pomocníka na tieto raňajšie Služby Božie. Úloha žiaka pozostávala z toho, že kostenou paličkou ukazoval kantorovi práve spievané slová piesne. Služby Božie boli v plnom prúde, keď tu zrazu: tresk a dal mi po prstoch – lebo akosi som sa zapozeral na „anjelike“, čo boli hore na organe

a jemu som ukazoval nesprávny text (smiech). Vo veži kostola bola izba zvonára, ktorý mal dve trúby – tenkú na štvrt a hrubú na celé hodiny. Z obchôdzky na veži na štyri strany ohlasoval, koľko je hodín. Zároveň sledoval, či niekde v dedine alebo chotári nehorí, aby následne dal znamenie hasičom poplašným zvonením. Na

Štedrý večer a Silvestra na obchôdzke z veže spievali spevokoly a hrala dychovka. Veža je taká vysoká, že z nej vidieť až na Sedmohradské vrchy v Rumunsku. Do kostola sme chodievali každú nedeľu, mali tu svoje vlastné miesto všetky vekové kategórie. Hoc' je tam 3-tisíc miest, no skoro každú nedeľu bol takmer plný. Ako deti sme sedávali na chóre – kostolníci sedeli vo vyvýšenej lavici a po ruke mali prúty. Keď mládenci nedávali pozor, alebo si dovoľovali, tak ich švihli.

Zapadli ste do nového prostredia v Segedíne, kam ste sa s rodičmi a bratom neskôr presťahovali?

V Segedíne sme spočiatku chodili do štátnej ľudovej školy, ktorá

stála blízko nášho bydliska a otcovho nového obchodu. Prežívali sme tam však rôzne tlaky, až urážky. A tak nás rodičia preložili do evanjelickej školy, kde sme obaja dobre prosperovali. Ako 10-ročný som nastúpil na výberové „cvičné“ gymnázium, ktoré spadalo pod pedagogickú univerzitu. Chodili k nám na zácvik budúci profesori. Boli to vzácne roky, dostali sme veľmi dobré vzdelanie. Na gymnázium ma zobrali bez prijímacích skúšok, keďže som mal z evanjelickej ľudovej čiste jednotky.

Potom však prišla vojna lačná po krvi. Ako ste ju prežili?

Boli to veľmi ťažké časy. Na vyučovanie sme chodili veľmi skoro ráno, lebo o pol deviatej sa už blížili americké bombardéry. Z Talianska leteli cez Maďarsko, aby bombardovali nemecké i maďarské vojská okolo Budapešti a Viedne. Keď v rozhlase ohlásili, že hrozí nebezpečenstvo zo vzduchu, všetci sme utekali domov. Zavýjanie desiatok sirén bolo príšerné. Neskôr, v zimných mesiacoch, ak sme v škole nechceli mrznúť, každý študent musel priniesť so sebou viazanicu – asi za náruč – dreva, čo vtedy nebola nijaká maličkosť. Keď prišli Rusi, otec robil tlmočníka v nemocniciach, kde ošetrovali ranených ruských vojakov. Provizórne nemocnice zriadili v školách a kasárňach. Nebudete veriť, ale vtedy v Segedíne bolo cca 73-tisíc ranených ruských vojakov, o ktorých sa bolo treba postarať. Zaplavovali celé mesto. Mali to síce zakázané, ale utekali z nemocníc a túlili sa po meste. Spoznávali sme ich podľa toho, že mali na sebe prehodený plášť z ťavej srsti a v ruke palicu.

Netrvalo dlho a nacistickú totalitu vystriedala totalita komunistická. Zasiahla aj do života vašej rodiny?

S nástupom vlády Rákošiho komunistov sa budúcnosť nejavila nijako nádejne. Otec už nemal

obchod a vedel, že ho už späť nezíska. A keďže sa núkala možnosť presídlieť sa do ČSR, tak sa rozhodol, že sa presťahujeme na Slovensko. Veril tomu, že Beneš nikdy nebude súhlasiť s komunistickou vládou v Československu. Beneš však bol posledný, koho sa na to pýtali. Spolu s bratom sme na Slovensko prišli v 1946, o rok skôr ako rodičia. Mňa prideliť na gymnázium do Dolného Kubína, brata do Martina. Kvôli odlúčeniu nám bolo smutno a ťažko. V Kubíne som býval – spolu s Oravcami a s ďalšími cca 25 presídlencami – na internáte zriadenom vo veľkom opustenom židovskom dome. Každý týždeň sme mávali na fare mládežnícke biblické hodiny.

Za akých okolností ste prežili povolanie do kňazskej služby?

Moje rozhodnutie sa zrodilo ešte v Segedíne, kde žilo minimum evanjelikov. Mali sme malý kostolík, ale zato veľmi verného farára Daniela Benkóczyho. Na konfirmáciu nás chodilo okolo 25 a často sme od neho počuli: „Ak len jeden z vás ostane Božím, tak moja služba nie je daromná.“ Venoval sa nám – spolu s kaplánom G. Marschalkom – veľmi svedomito, horlivo a mal vrúcného – možno trochu prebudeneckého ducha. Keď prišiel deň našej konfirmácie, mama dostala dve krásne kytice, už ani neviem od koho. Hovorí mi: „Miško, tu máš kvety, utekaj do kostola a opýtaj sa pána farára, či nepotrebuješ na oltár.“ Bývali sme asi 300 metrov od kostola. V kancelárii, ani v zborovej sieni však pána farára nebolo. Už som chcel odísť, keď som zbadal pootvorené dvere do sakristie. Nesmelo som vošiel a odtiaľ som zbadal, ako kľačí pred oltárom a modlí sa. A vtedy som si uvedomil, že sa modlí za nás. Videl som, že svoje povolanie berie vážne a to, čo hovorí, naozaj aj žije.

Táto chvíľa vás silným spôsobom ovplyvnila na celý ži-

vot a patrila k rozhodujúcim momentom, ktoré rozhodli o výbere vášho budúceho povolania evanjelického kňaza. Kedy ste si podali prihlášku na teológiu?

Ohľadom štúdia teológie som sa informoval u pána dekana fakulty pred ukončením gymnázia. Vážne som však ochorel – na ťažkú chrípku a následne zápal pľúc. Vtedy sa začali moje ťažkosti s dýchaním, ktoré pretrvávajú dodnes. Pre chorobu a dlhšie liečenie som maturoval až v septembri. Po maturite som išiel rovno na teológiu do Bratislavy. Zora Kachničová a ja sme boli najmladší z celého ročníka medzi 36 prvákmi. Patrilo som možno medzi „snaživejších“ poslucháčov. Z ročníka žijeme už iba traja: ešte bratia Milan Kubík a Miro Synak.

Boli to ťažké 50-te roky, pocítili ste represie komunistického režimu?

Patrilo som ku skupine študentov, ktorí sa dostali do vážneho sporu s tzv. biologikmi. Vyznačovali sa aj tým, že Ježiša pokladali predovšetkým za „najväčšieho vedca“ a vcelku siahali na základy evanjelickej, luteránskej viery. A tak sme sa voči nim ohradili a po vieroučnej stránke sme ich zatlačili do kúta. Akonáhle im chýbala argumentácia, začali tvrdiť, že na nich útočíme, lebo sú pokrokoví a my spiatočníci. Situácia sa vyhrotila natoľko, že dvoch študentov z našej skupiny zavreli i odsúdili na väzenie – Daniela Veselého a Milana Oravca. Desiatich nás podmienene vylúčili z fakulty. Dvomi – mne a Igorovi Kiššovi – trest ešte sprísnil. Museli sme nastúpiť na základnú vojenskú službu s tým zámerom, že na teologickú fakultu sa nikdy nebudeme môcť vrátiť. Povolávací rozkaz mi prišiel do Levíc, Igorovi do Topolčian. Zaradili ma k ťažkým guľometníkom, Igor sa dostal k delostrelcom. Neskôr – po roku – som sa stal pisárom na veliteľstve. Po dvoch rokoch sme obaja od vojakov

dostali veľmi dobrý posudok, a tak nás dekan Michalko opäť zobral na fakultu, ktorú medzitým z Bratislavy premiestnili do modranského sirotinca a štúdium sme riadne dokončili.

Kde ste sa zoznámili so svojou budúcou manželkou Ľudmilou Mazákovou?

Študovala v tom istom ročníku na teológii ako ja. Tu sme sa spoznali a zblížili. Zásnuby sme mali tesne pred mojím odchodom na vojenčinu. Ona štúdium skončila o dva roky skôr, a začínala slúžiť ako zborová kaplanka v Martine. Raz, keď sa večer vracala z poslednej hodiny vyučovania náboženstva, eštebáci ju znenazdania, násilne na ulici vhodili do svojho auta. V Turčianskych Tepliciach ju traja celú noc vypočúvali. Chceli od nej, aby podpísala spoluprácu s ŠtB, špehovala pána farára, a udávala i ostatných z okolia, čo zanovito odmietala. Nedovolili jej spať. Ráno o piatej pod zámienkou, že podpisuje zápisnicu o vypočúvaní a slušnom zaobchádzaní, namiesto zápisnice podstrčili jej na podpis dohodu o spolupráci. Z toho, ako ju oklamali, sa nervovo zrútila. Strýko jej zariadil liečbu na psychiatrii v Pezinku. Tajní za ňou chodili aj tam, ale statočný primár ich k nej nepustil. Tvrdil, že je na ztvorenom oddelení a tam nemajú prístup. Po ukončení liečby sa nemohla vrátiť do Martina, a tak ju ustanovili za kaplanku do Košíc. Generálny dozorca A. Žiak, ako podpredseda Národného zhromaždenia v Prahe, osobne intervenoval u ministra vnútra Bacílka, takže manželku vyškrtli zo zoznamu spolupracovníkov ŠtB! Po návrate z vojenčiny sme sa zosobášili v Žiline, odkiaľ manželka pochádzala.

Po ordinácii v roku 1955 a polročnom pôsobení vo funkcii biskupského kaplána v Košiciach, ste sa stali prvým voleným a inštalovaným farárom v Šahách, manželka slúžila ako seniorátna kap-

lánka. Aké spomienky sa vám viažu na toto miesto?

Začiatky aj tu boli veľmi ťažké. V zakúpenom dome – na spoločnom dvore s ďalším domom – sme mali uvoľnené dve miestnosti. Prvá slúžila ako kuchyňa i farský úrad, kancelária. Po pol-druhu roku ochorel brat farár v Sazdiciach, a tak som sa stal i tam administrátorom. Presúval som sa autobusom, vlakom a po čase i na dámskom bicykli. Cirkevný zbor mal rozlohu 50 x 30 kilometrov. Bolo to náročné, zvlášť v zime. Dvakrát som úplne stratil hlas. Mal som choré pľúca, a tak ma hospitalizovali na pľúcnom oddelení v Leviciach. Jedného dňa si ma zavolať pán primár: „Pán farár, nie ste ešte doliečený, ale musím vás prepustiť. Dnes ráno som ako pacienta prijal okresného náčelníka ŠtB a nie je ochotný ležať na oddelení spolu s nejakým farárom. Pobalte sa a choďte domov.“

Po 6 rokoch služby v Šahách ste prijali miesto v dvojazyčnom zbore v Jelšave. Bol jednoduchší oproti rozsiahlej diaspóre v Honte?

Jelšava nemala ani jednu filiálku. Manželka i v Gemeri dostala miesto seniorátnej kapláničky. Ani tu nebola služba jednoduchá, ale s Božou pomocou sme ju zvládali. Vtedy začali v Jelšave fungovať zmodernizované Slovenské magnezitové závody a tie nesmierne prášili. Mladší syn, ktorý chodil do posledného ročníka základnej školy, z toho – ako mnoho ďalších detí – vážne ochorel a lekár nám odporučil zmenu bydliska. A tak sme sa v júli 1974 presťahovali do Liptovského Petra, odkiaľ brat farár práve odchádzal do dôchodku. Pre manželku však v Liptove „nebolo farárskeho miesta“, preto musela odísť do civilného zamestnania.

V 90-tych rokoch ste zastávali funkciu seniora Liptovsko-oravského seniorátu. Po-

merne skoro ste však odišli do dôchodku, mali ste len 65 rokov. Čo vás priviedlo k rozhodnutiu ukončiť aktívnu službu?

Manželka – i ako následok tortúr, ktorými prešla – vážne ochorela na Alzheimerovu chorobu a zdravotný stav sa jej prudko zhoršoval. I preto som ukončil aktívnu službu a presťahovali sme sa do domu, ktorý vo Vavrišove postavil náš syn. Na poslednej seniorskej pastoraľnej konferencii som kolegom povedal, že sa za nich a za zbory budem modliť. Svoj sľub som dodržal – doteraz sa za nich pravidelne modlievam.

Istý čas ste boli zástupcom biskupa Východného dištriktu. Tento rok uplynulo sto rokov od inštalácie prvého biskupa Jura Janošku. Čo by ste dištriktu, ale aj cirkvi, ako takej, popriali do dnešnej doby?

Vernú, veľmi horlivú, zodpovednú službu, sústredenú na Pána Ježiša Krista. Prosím, aby služba dištriktu bola požehnaná a niesla všetky cirkevné zbory dopredu – nie k úpadku a rozdeleniu, ale

k spoločnej odovzdanosti a vernosti Pánovi cirkvi.

Založili ste tiež vydavateľstvo Polárka, v ktorom vyšli preklady desiatok kníh severských evanjelických autorov. Ako vznikla táto myšlienka?

Starší z mojich synov žije vo Švédsku a preložil jednu vzácnu knihu evanjelického severu. Zanesol som rukopis do Tranoscia s prosbou, aby knihu vydali. Sľúbili. Čas plynul, no rukopis zapadal prachom. Narazil som na „zdržanlivosť“ pre vydávanie tak potrebnej kvalitnej severskej literatúry. Vtedy sa ma syn opýtal, prečo si nezaložím vlastné vydavateľstvo? A tak vznikla Polárka.

Máte za sebou bohaté skúsenosti v aktívnej farárskej službe. Aký by mal byť dnešný farár, aby oslovil súčasnú generáciu?

Mal by predovšetkým klásť dôraz na svoje kázne. Aby kázal ozaj pravé Božie Slovo. Žiaľ, často sa stáva, že človek, aký do kostola príde, taký z neho odíde. Pritom vieme, že od Pána Ježiša Krista nikto neodišiel taký, aký k Nemu prišiel.

Počnúc Alžbetou, Tromi kráľmi, končiac lotrom na kríži, Tomášom, či siedmimi pri jazere. Príčinou býva i to, že mnohí kazatelia nekážu vždy tak, ako keby poslednýkrát stáli na kazateľni. Možno tu treba povedať, že chýba aj sústavná, systematická duchovno-pastierska starostlivosť o farárov, ktorá by mala patriť v cirkvi medzi prvoradé a permanentné úlohy. Viedlo by to k posilneniu cirkevných zborov.

Zažili ste 2. svetovú vojnu, dnes je v Európe opäť vojnový konflikt. Ako ho vnímate?

Ako dieťa som zažil niekoľko bombardovaní v Segedíne v pivnici, v úkryte. Viem, aké je to strašné po fyzickej aj psychickej stránke. I preto je mi veľmi ľúto, čo sa dnes deje na Ukrajine. Nevieme sa do toho vžiť, no je to preťažká skúška. Také veci sa nesmú diať a Ukrajincom treba všemožne pomáhať. Matematik a fyzik Archimedes raz povedal: „Nerušte moje kruhy.“ Rusi narušili kruhy Ukrajiny. Neuvedomujú si, že čím budú mať väčšie hranice a čím viac bude ruská ríša rásť a ich „kruhy“ sa zväčšovať, tým väčší problém budú mať ju ustrážiť a tým viac sa bude celý svet blížil k hroznému konfliktu.

Čomu vďačíte za svoj krásny vek, ktorého ste sa dožili?

Po ľudsky: neviem, lebo nikto z mojich predkov sa takého vysokého veku nedožil. Lekári – i v sanatóriu vo Vyšných Hágoch – sa o mňa dobre, svedomito starali a starajú. Keď som jednému z nich pred časom volal, tak bol prekvapený, že ešte žijem (smiech). Viem však, že posledný deň raz príde a snažím sa naň podľa úprav Pána Ježiša Krista pripraviť. Nie je to však jednoduché. Hovorí sa, že k večeru sa vyjasní, ale na druhej strane narastajú tieň, čo skusujem ako i svoju každodennú pravdu. Preto úpenlivo prosím o milosrdenstvo Krista i spolieham sa na Neho. ■

Evanjelický východ 09/2022

Konferencia Cirkvi bratskej

Levice / 12. – 13. máj 2023

ČO SA TO S NAMI DEJE? ALEBO RÔZNOSŤ S USTUPUJÚCOU JEDNOTOU

BOHUSLAV PIATKO

Požičal som si do titulku tieto dve vety predsedu RCB Štefana Evina. Tá prvá zaznela pri krátkom uvedení Správy predsedu (Správa sa na konferencii nečíta, je publikovaná v konferenčnom zborníku), druhá je medzititulok z jeho Správy. Tú prvú vetu, aj keď nie takto sformulovanú, som mal v hlave cestou na konferenciu. V podstate som si ju kládol po celý rok od predchádzajúcej konferencie (kde neboli zvolené nové orgány cirkvi) a po jesennej spoločnej konferencii Českej a Slovenskej časti cirkvi. Z viacerých zdrojov sa ku mne dostalo, že mnohí čakali akési vyvrcholenie napätia, ktoré v ostatnom období viselo nad cirkvou.

Musím povedať hneď na úvod, že konferencia nenaplnila očakávanie – tých, čo čakali konfrontáciu. Napätie možno zostalo – no zostalo visieť. Nedopadlo a nerozbilo cirkev. Lebo výmena predsedu a Rady riadnymi voľbami nie je a nemôže byť rozbitím cirkvi, ale prirodzeným javom.

Konferencia sa začala úvodnou pobožnosťou, a potom už nasledovali v podstate rutinné záležitosti: voľby orgánov konferencie, kontrola uznesenia z predchádzajúcej konferencie a rôzne správy: o činnosti Rady, o hospodárení, správa revízorov atď., všetko s následnými hlasovaniami.

Vlado Matej zo zboru Bratislava-Cukrová predniesol návrh uznesenia, pod ktorý sa podpísalo 8 zborov, ktorého podstatou je zachovanie spoločnej cirkvi s českou časťou cirkvi.

Trochu smutnejšie sa začalo popoludňajšie rokovanie. Prvým bodom programu bol totiž návrh na zrušenie zboru v Trenčíne. Takýto bod ešte v histórii cirkvi konferencia na programe nemala. No realita je taká, že zbor už dlhšie bol bez kazateľa, je taký zmenšený, že nebol schopný zvoliť si ani staršovstvo. Delegáti zrušenie zboru odhlasovali, no dosť dlho sa diskutovalo o ďalšej existencii trenčianskeho spoločenstva, ktoré, aj keď v malom počte, v Trenčíne neprestáva existovať. Delegáti ubezpečili členov cirkvi z Trenčína, že starostlivosť o nich sa zánikom zboru nekončí. Konferencia konštatovala, že ide o dlhší administratívny proces, ktorého pravdepodobným výsledkom bude transformácia zboru na stanicu niektorého z okolitých zborov.

Neskôr prebehli dve širšie diskusie o dvoch návrhoch na zmeny Poriadku CB. Prvý predložil Bratislavský zbor na Cukrovej a týkal sa ukončenia/prerušenia členstva v zbore. Problém, s ktorým zápasia väčšie a možno aj prestarnutejšie zbory. Zborového života sa nezáúčastňujú všetci členovia, dlhodobo nenavštevujú ani bohoslužby, nezáúčastňujú sa ani na členských schôdzach, čo priamo ohrozuje činnosť zborov. Hovorilo sa o preruše-

nom členstve, pozastavenom členstve... Hoci návrh má racionálne jadro, konferencia ho neschválila.

Druhý návrh bol zo zboru v Banskej Bystrici – o príprave volieb cirkevných orgánov. Vznikol po skúsenosti z predchádzajúcej konferencie, kde predseda a následne ani Rada neboli zvolené. Tento návrh vyvolal pozmeňujúce návrhy, aby sa tento návrh neprerokoval. Po dlhšej diskusii predkladateľ návrh stiahl.

Po večeri boli slávnostné bohoslužby s večerou Pánovou pre delegátov konferencie a levický zbor s kázňou Tomáša Henžela a vystúpením hudobnej skupiny.

Hlavným a očakávaným bodom sobotného rokovania boli voľby orgánov cirkvi, teda predsedu, ktorého zvolenie je podmienkou na voľbu novej Rady. Na funkciu predsedu kandidovali dvaja kandidáti: doterajší predseda Štefan Evin a kazateľ zo Svätého Jura Milan Mitana.

Za nového predsedu delegáti väčšinou hlasov zvolili Milana Mitanu. (Rozhovor s ním prinesieme v septembrovom čísle Dailógu.)

Podmienka na zvolenie Rady bola teda splnená. Len pre informáciu – Rada je 7-členná a sú v nej zastúpení štyria kazatelia, a dvaja nekatolíci a predseda. Kazateľov bolo prihlásených sedem, nekatolíčov osem. Po zvolení Milana Mitanu sa Roman Baranovič vzdal kandidatúry, pretože je predsedom staršovstva vo Svätom Jure, kde je kazateľom nového predsedu a bude mať v zbore dosť povinností po nástupe M. Mitanu do funkcie.

Predvolebné zámery nového predsedu a zvolených členov Rady prinášame na ďalších stranách po správe doterajšieho predsedu. Ako býva zvykom (vyplývajúcim z Poriadku CB) nové vedenia cirkvi nastúpi do funkcií o rok, po ďalšej konferencii. ■

ZO SPRÁVY PREDSEDU RADY CB ŠTEFANA EVINA VYBERÁME

Svoju správu pre Konferenciu v roku 2019 som končil týmto odsekom:

Na konci týchto úvah však ostáva na stole otázka, ako sa v cirkvi postavíme k výzve, ktorá sa týka spolužitia odlišných, protichodných až navzájom sa vylučujúcich presvedčení a postojov. Akú mieru diverzity unesieme? Ako usporiadať funkčné vzťahy v denominácii tak, aby sme sa vzájomne neohrozovali?

V spomínanej správe som sa zaoberal otázkou teologickej nejednotnosti a z toho prameniacych obáv o jednotu a smerovanie cirkvi. Nasledujúce roky tieto obavy potvrdili a asi aj zväčšili. To, o čom sa skôr len šepkalo, je v súčasnosti bolestným priznaním, výčitkou alebo argumentom v rôznych diskusiách a na rôznych fórach. Zviditeľnili to aj posledné – neúspešné voľby Rady.

Rôznosť, ale s ustupujúcou jednotou

Je fakt, že všetky naše zbory sa zatiaľ hlásia k CB a všetci členovia CB (dúfam, že až na výnimky – lebo aj s tými som sa už stretol) sa tiež hlásia k CB. Avšak už dávnejšie sme si priznali, že nie každý kazateľ CB je kompatibilný s každým zborom CB. No aj medzi zbormi sú už také rozdiely v teologických presvedčeniach, premietajúce sa do praxe

zborového života, že sme sa zaoberali návrhom, aby prevod členstva medzi zbormi nebol automatický. Silná diverzita je v niektorých prípadoch aj v samotných zbormi a dochádza k tomu, že určitá skupina opustí pôvodný zbor a stane sa stanicou zboru z iného mesta. Alebo skupina opustí rovno zbor i cirkev.

V cirkvi nemáme orgán/autoritu, ktorá by nielen určovala, čo je z vieroučnej a praktickej stránky v hraniciach presvedčení CB, a už vôbec nie autoritu, ktorá by dodržiavanie toho, čo je stanovené, aj sledovala a vyžadovala. A zdá sa, že nie je ani ochota takú autoritu akceptovať. Lebo rozmanitosť tomu prirodzene bráni.

Väčšina zborov žije svojou vnútornou a vonkajšou dynamikou a hoci na ne majú tieto objektívne vonkajšie skutočnosti určitý vplyv, zbory sa pozitívne sústreďujú na svoju víziu a misiu a do nej investujú svoje zdroje. Jednoducho idú ďalej podľa svojich presvedčení. Reálny život denominácie sa vždy odohráva v zbormi. Dôsledkom toho, že sa každý zbor nakoniec zariadi podľa seba, je praktické posilňovanie kongregacionalizmu (*Kongregacionalizmus je teologický prúd, ktorý tvrdí, že základnou a jedinou organizačnou jednotkou cirkvi je samostatný cirkevný zbor*). Na úrovni zboru to komplikuje život

tým členom, ktorí sú výrazne vľavo v zbere orientovanom doprava alebo naopak. Zo zborov, ktoré sa usilujú byť také široké, že chcú vyhovieť takmer každému presvedčeniu, odchádzajú (vnútorne alebo aj reálne) aj tí z ľavej strany aj tí z pravej strany. Máme problém s hranicami a obsahom evanjelikalizmu a súčasne s reformovanými presvedčeniami, aj keď sa k nim (prinajmenšom formálne) hlásime. Na podporu odklonu od reformovaných vyznaní sa používa strašenie fundamentalizmom, „kalvinizáciou“, prípadne „novým kalvinizmom“. Bez toho, aby bolo konkrétne vyjadrené o čo ide. Na druhej strane, snaha zbavovať Písmo autority, rozriedovanie evanjelia, prejavy etického a morálneho relativizmu si nesú označenie „liberalizmus“ alebo „revizionizmus“ či „progresivizmus“.

Nie sme originálni

Čo sa teda s nami a medzi nami deje? Naša denominácia, naše zbory, naši kazatelia, staršovstvá, členovia a návštevníci žijú v prostredí, ktoré prináša a reflektuje podnety z našej stredoeurópskej kultúry. Zároveň sme súčasťou globálnych trendov ako vo filozofii, tak v teológii a kultúre. Vníname vývoj

v zahraničí, čítame autorov z iných kontinentov a prostredí, a tak, ako iPhone a smart hodinky sa dajú kúpiť a používať aj na Slovensku, tak sa väčšina globálnych trendov prejavuje s určitým časovým posunom aj u nás. V našej spoločnosti, kultúre i v cirkvi.

Výrazne som si to uvedomil nad knihou *Evanjeliológové* od Rogera E. Olsona. Jeho opisný a popisný prístup pomáha pri rozlišovaní a orientácii. Lepšie poznanie toho, v akom teologickom a myšlienkovom prostredí sme a ako sa toto prostredie vyvíjalo, je základom pre hľadanie riešenia. Olson analyzuje vývoj evanjelikalizmu v anglosaskom svete, s ktorým sme však nepriamo prepojený prostredníctvom predstaviteľov rôznych smerov a literatúry. Pozrime sa teda na nás z určitého odstupu.

Pojem *fundamentalizmus*, ktorý sa dnes často používa ako hanlivá teologická nálepka, je odvodený od série brožúr s názvom *Základy* (*The Fundamentals*), ktoré vychádzali v Kalifornii v rokoch 1910 – 1915. Brožúrky obsahovali články o základných kresťanských pravdách ako je autorita Písma; vtelenie, božskosť, narodenie z panny, vykupujúca smrť, telesné vzkriesenie a osobný návrat Ježiša Krista; Svätý Duch; hriech, spasenie a súd; bohoslužba; svetová misia a evanjelizácia. Slovom *fundamentalista* sa označoval každý, kto verí hlavným tvrdeniam kresťanskej viery. Bola to reakcia konzervatívnych protestantov na vzostup sekularizovaného a liberálneho protestantizmu na prelome storočí. Pôvodne bolo označenie *fundamentalisti* akceptovateľným synonymom pre *evanjelikáli*. Ich postoje boli veľmi konzervatívne, ale ich prístup nebol ani militantný ani separatistický. Chceli návrat k tomu, čo považovali za historický protestantizmus.

Zo zápasu konzervatívcov a liberálov sa však v tridsiatych rokoch 20. st. vyvinul iný druh fundamentalizmu s bojovnou rétorikou a separatistickými prejavmi. Jeho prívrženci opúšťali hlavné protestantské cirkvi a zakladali menšie, ultrakonzervatívne denominácie a inštitúcie. Úplne alebo čiastočne prijali relatívne nový prístup k výkladu Biblie. Pokiaľ mal byť niekto verný Písmu, musel veriť v doslovné tisícročné kráľovstvo alebo dokonca v „tajné vytrhnutie“ cirkvi, po ktorom bude na konci dejín nasledovať sedemročné obdobie „veľkého súženia“. Rozvinuli učenie a prax odmietania spolupráce s evanjelikálmi, ktorí sa neoddelili od „odpadlických liberálov“ vo veľkých cirkvách. Mnohí jeho predstavitelia boli zástancovia rasovej segregácie, verejne vystupovali proti katolicizmu a zastávali krajne pravicové politické názory.

Pre ľudí, ktorí chceli byť braní vážne ako pozorní, premýšľaví, milí a otvorení ľudia, začalo byť z tohto dôvodu označenie fundamentalista veľmi problematické. A tak sa v štyridsiatych rokoch na scénu evanjelikalizmu dostáva nový, *postfundamentalistický evanjelikalizmus*. Od tejto doby vedľa seba existujú dva smery konzervatívneho protestantského kresťanstva: prvý má charakter militantného a separatistického fundamentalizmu a druhý je mierumilovný a spolupracujúci evanjelikalizmus. Z veľkej časti vyznávajú rovnaké učenie, ale v ich prístupe ku kultúre a k cirkvi sú veľké rozdiely.

Vývoj však nezastal. V atmosfére ujasňovania si evanjelikálnej identity a vymedzovania sa voči liberalizmu a fundamentalizmu začali niektorí evanjelikálni myslitelia na prelome milénia zastávať prístup, ktorí sa dá označiť pojmom *postkonzervatívna evanjelikálna teológia*. Títo evanjelikáli (niekedy označovaní ako *post-evanjelikáli*) reprezentujú určitú nespokojnosť so starými formami, starými diskusiami, samoučelným tradicionalizmom a najmä s maximálnym konzervativizmom.

Sú presvedčení, že súčasná „evanjelická tradícia“ často zväzuje a bráni tvorivosti, novátorským prístupom a obnove. Vo svojom uvažovaní zámerne „vyčnievajú z radu“. Teológiu chápu ako cestu alebo púť, a teológov skôr ako priekopníkov než ako ochrancov a stráž pri bráne. Ich postojom je „*veľkorysá/štedrá ortodoxia*“, ktorá o. i. sa vzdáva reformačných „*solas*“ (latinské slovo, ktoré znamená jedine) – biblický text nepovažuje za autoritatívny, ale za naratívny; radšej dáva otázky ako odpovede; vyhýba sa konfrontácii človeka ako hriešnika, aby ho neurazila; pravdu odvodzuje od skúsenosti.

Ambivalentná nálepka

Na tento trend v evanjelikalizme (no nielen na tento) reaguje *nový kalvinizmus*. Často je nesprávne označovaný ako *neokalvinizmus*, ktorý sa však vzťahuje k filozofickému, kultúrnemu a politickému hnutiu reprezentovanému holandským predsedom vlády Abrahamom Kuyperom v 19. storočí. Aby sme mali predstavu o tom, čím je nový kalvinizmus charakteristický, uvediem jeho 12 vlastností podľa Johna Pipera z roku 2014:

1. Nový kalvinizmus vo svojej vernosti v neomylnosti Biblie prijíma biblické pravdy, ktoré sa nachádzajú v piatich bodoch kalvinizmu a zároveň sa bráni používať túto skratku (alebo akúkoľvek inú systematickú nálepku). Bráni sa napríklad prijať učenie o obmedzenom vykúpení. Zameriava sa na kalvinistickú soteriológiu.
2. Uznáva Božiu zvrchovanosť v spasení a vo všetkých záležitostiach života a dejín.
3. Má silnú komplementárnu príchut' s dôrazom na všestranný rozvoj mužov a žien.
4. Prikláňa sa k tomu, aby v kultúre pôsobil a nie ju popieral, a zároveň zastáva niektoré kultúrne cudzie postoje v otázkach, ako sú napr. praktiky osôb rovnakého pohlavia a potraty.
5. Uznáva kľúčové miesto miestneho zboru.
6. Je zameraný na evanjelizáciu a misiu.
7. Je medzidenominačný, ale má silné baptistické jadro.
8. Zahŕňa charizmatikov aj necharizmatikov.
9. Dáva prednosť pietizmu alebo zbožnosti v puritánskom duchu s dôrazom na podstatnú úlohu citov v kresťanskom živote. Zároveň si váži rozvoj myslenia a uznáva hodnotu seriózneho vedeckého bádania.
10. Angažuje sa vo vydávaní kníh, pôsobení cez internet a sociálne médiá.
11. Je to medzinárodné, multietnické a kultúrne rôznorodé hnutie bez organizačnej štruktúry.
12. Je silne zameraný na evanjelium, na kríž. Aplikuje evanjelium na všetky oblasti života.

Náš reformovaný základ

Rôznorodosť evanjelického hnutia spôsobuje, že sa jednotlivé skupiny formujú okolo výrazných

predstaviteľov. A podľa názorov a postojov týchto učiteľov sa potom posudzujú aj jednotlivé prúdy.

Rôznorodosť je zároveň nevyhnutne aj príčinou napätí. Jedným z nich je vzťah k reformovanej teológii. Keďže naša cirkev sa od svojho vzniku až doteraz hlási k reformovaným konfesiam a od roku 1995 aj k zásadám evanjelického hnutia, po tom, ako som sa dotkol dynamiky na evanjelickej scéne, v závere chcem odcitovať niekoľko myšlienok jedného z prvých významných teológov Cirkvi bratskej, kazateľa Aloisa Adlofa, na tému reformovanosti našej cirkvi, ktoré predniesol na Konferencii našej cirkvi v roku 1911.

Našou témou dnes nie je výhodnosť alebo nevýhodnosť nášho mena v očiach našich súčaníkov, ale chceme si objasniť, kto sme. Sme a boli by sme reformovaní aj keby sme sa nazývali jednoducho len kresťanmi, Pánovými učeníkmi alebo bratmi... Hlásime sa k princípom reformovanosti, tak ako sa v dejinách prejavili, aj keď sme ochotní učiť sa aj od hnutí, ktoré sa prejavujú inak.

Ktoré sú to teda princípy reformovaného typu? Poslušnosť voči Bohu, Božia bázeň, ten oprav-

dový názor na život, kde sa všetko deje pred Božou tvárou, ktorý je zvrchovaným Pánom všetkého a ktorého vôľa je suverénna vo všetkom: to je jeden z princípov reformovaného typu. Boh to chce! A to rozhoduje. A preto poznanie, rešpektovanie a konanie Božej vôle vo všetkom, preto obracanie sa vo všetkom k Písmu svätému je charakteristickým znakom reformovaného typu.

Božia česť a vôľa tvorí základ celého reformovaného prístupu. Z toho vyplýva návrat k jednoduchým formám ducha, tendencia k zjednodušeniu cirkevného zriadenia a obradov; všeobecné kňazstvo veriacich, privádzanie človeka k plnej závislosti na samotnom Pánovi bez akýchkoľvek prostredníkov, nedôvera voči všetkému, čo sa nedá odôvodniť Písmom.

Z toho pramení definícia cirkvi a vysluhovanie sviatostí. Je to reformovaný princíp, ktorý buduje cirkev len zo skutočne veriacich, vykúpených, z údov Krista Pána, ktorí sú spoločne účastníkmi Krista a Jeho pokladov a darov.

Je to reformovaný princíp, ktorý zdôrazňuje, že viera nie je len určité poznanie, podľa ktorého uznávam za pevnú pravdu to, čo nám Boh zjavil vo svojom Slove, ale pevná istota, že aj mne Boh daroval odpustenie hriechov, večnú spravodlivosť a spasenie, a to z púhej milosti, len pre Kristove zásluhy. A tento stav milosti ma robí živým členom spoločenstva vyvoleného k večnému životu. Viem, že aj ja som jeho živým členom a naveky ním zostanem.

Teda aj my s plnou váhou a napriek nemožnosti dosiahnuť ideál prehlasujeme, že na tomto reformovanom základe chceme stavať a budovať svoju cirkev.

Rovnako aj vo sviatostiach vidíme to, čo v nich vidia reformované vyznania: „Sú to sväté viditeľné znamenia a pečate, ktoré Boh ustanovil k tomu, aby sme ich používaním ešte lepšie rozumeli zasľúbeniu evanjelia a ako pečatou mali potvrdené, že nám z milosti daroval odpustenie hriechov a večný život na základe jedinečnej obeti Krista dokonanej na kríži.“ Pravdaže, aj pri sviatostiach je nevyhnutná viera. A preto so všetkou energiou odpovedáme na otázku: „Smú byť krstené nemlú-

niatka takých rodičov, ktorí nechcú opustiť svoj bezbožný život?“ s Karafiátom: „Nesmú“; a rovnako s ním na otázku: „Smú k Večeri Pánovej pristupovať tí, ktorí nechcú opustiť svoj bezbožný život?“ „Nesmú“ a kde napriek tomu s dovolením pristupujú, tam nie je Pánova cirkev.“ „Smú sa k Večeri Pánovej pripustiť tí, ktorí svojím vyznaním a životom preukazujú, že sú neveriaci a bezbožní?“

„Nie, neveriaci a bezbožní sa nemôžu pripustiť k stolu Pánovmu, lebo by to znehodnocovalo Božiu zmluvu a Jeho hnev by sa zapálil proti celému zhromaždeniu.“

Ak by sme opustili tento základ, tým by sme vyznali, že sme prestali byť nielen cirkvou reformovanou, ale prestali by sme byť cirkvou Pánovou vôbec. Je síce možné, že sa aj pokrytcom posluží. Kvôli tomu však sviatosti neprestali byť sviatosťami. Ale keby sa vedome zotrelí hranice medzi veriacimi a neveriacim, obrátenými a neobrátenými... keby krst a Večera Pánova klesli na úroveň náboženstva a stratil by sa ich význam kvôli tomu, že tam chýba reálny život viery a horlivosť za Božiu česť, – tam došlo k posunom základov, a tam nie je cirkev reformovaná. Sami seba skúmate, sami seba sledujte, či sa držíte viery. Menovite starším a menovite kazateľom prislúcha v tomto ohľade úloha byť strážcami zo Siona.

Zo strachu pred Božím hnevom a zo žiarlivosti, aby mal Kristus peknú cirkev, vychádza rys reformovanosti, ktorý sa prejavuje cirkevnou disciplínou... K tomu reformovanému princípu cirkevnej disciplíny sa naplno priznávame a usilujeme sa ju vykonávať podľa toho, ako nám v tom Pán poskytuje svetlo.

A preto v našej ústave odpovedáme na otázku: kto je členom? „Za členov slobodnej ref. cirkvi môžu byť prijatí iba tí, ktorí vyznávajú, že sa celým srdcom obrátili k Pánovi Ježišovi, že majú odpustené hriechy a istotu spasenia a svojím životom oprávňujú k nádeji, že prešli zo smrti do života a ktorí sa dobrovoľne a z presvedčenia prihlásia k cirkvi.“ „Veriaci tvoria cirkev.“

Keby sme chceli z tejto zásady zľaviť, prestali by sme byť cirkvou reformovanou. Nestačí, aby sme to mali len vo svojom vyznaní, ale aby sme to dôsledne uskutočňovali. Preto je nutné klásť vždy znovu dôraz na to, aby sa prijímanie do cirkvi dialo pred tvárou Božou a so svätou zodpovednosťou voči pravde, aby sa čoskoro prax nelíšila od učenia, čo by viedlo k zavrnutiu zásad a učenia, najprv len v tichosti a potom aj verejne.

Chcem poukázať ešte na jeden reformovaný princíp. Ťažisko Lutherovej reformácie spočíva v osobnom vzťahu k Bohu a určite je to veľkolepá vec: Viera, ktorá ospravedlnenie prijíma. Ale ešte veľkolepejšie je ťažisko Kalvínovej reformácie, ktorá zdôrazňuje Božiu milosť. Naše spasenie nezávisí na nás, dokonca ani na našej viere nie, ale len na zvrchovanej Božej milosti. Základy spasenia kladieme tam, kde ich položil Boh – do Jeho večnej vôle. Veríme, že nie my sme si Jeho vyvolili, ale že On si vyvolil nás... Kalvín celé spasenie chápal rovnako ako Pavol, že je prejavom Božej zvrchovanej vôle od večnosti.

I my veríme v Božie vyvolenie. Pravdou však je, že jeho teória naráža na našu obmedzenosť. Nie sme schopní vystihnúť a usporiadať všetky dôsledky, ktorých sa naša myseľ láká. A preto veľa neteoretizujeme, ale prakticky chápeme a tešíme sa z vyvolenia, čím dlhšie veríme, čím bližšie sme

k cieľu, čím hlbšie poznávame, že naše spasenie aj naša viera je len milosť a znova len milosť.

Je to fakt, že lutherský smer reformácie mal vplyv aj na smer reformovaný, a že vplyvom vieriacej nemeckej literatúry niektoré reformované články získavajú občas u niektorých našich bratov akési zafarbenie. Existuje celý rad rôznych smerov a hnutí, s ktorými sa musíme občas stretnúť a vysporiadať, a snáď sa aj niečomu od nich priučiť, ale reformovaných základov sa nemienime a nechceme vzdať. Sú to vzácne pravdy overené Písmom a skúsenosťou.

Takisto nechceme tvrdiť, že tieto pravdy, tak ako ich vyjadrili staré vyznania, nemohli byť lepšie vyjadrené alebo zrozumiteľnejšie pre dnešných ľudí alebo pre naše deti: nie, dá sa zlepšovať vyjadrenie, výklad, poznanie, metóda, ale odmietať takzvané pokrokové náboženstvo, ktoré mátie pojmy a mení základy. Kristus Ježiš, Boh a človek, náš zmierca vo svojej krvi, zvrchovaný kráľ svojej cirkvi, ako sa nám podáva v Božom slove, tento Baránok Boží, ktorý sníma náš hriech, zostáva našim neochvejným základom.

V tejto súvislosti je užitočné pripomenúť, že na prelome milénia (1998) vzišiel z členského zhromaž-

denia bratislavského zboru takýto návrh pre konferenciu: *Návrh na návrat k pôvodnému názvu cirkvi – Slobodná reformovaná cirkev*. Škoda, že nebol prijatý, lebo časť identity vyjadruje aj meno. No aj bez explicitného mena je mojou túžbou, aby sme zostali hore charakterizovanou reformovanou cirkvou, zbormi a kresťanmi.

Čelíme teda otázke hraníc a obsahu evanjelikalizmu resp. reformovanosti. Inak povedané, ktoré teologické myšlienky a prax môžu byť považované za evanjelikálne a reformované, a ktoré nie. Len nevieme, ako o tom viesť zmysluplný rozhovor. Sme do veľkej miery teologicky postmoderní. A tak si v tejto neujasnenosti a nezáväznosti každý hľadáme svoju cestu a spriaznených spolupútnikov.

Nakoniec sa toto moje uvažovanie dá zhrnúť do jednej myšlienky: To, čo nás spája a rozdeľuje, to, čo nás bude spájať alebo rozdeľovať, je naše chápanie Boha. U Neho všetko začína a v ňom všetko aj končí, ako to vyjadruje aj apoštol Ján: *Nenapísal som vám preto, že nepoznáte pravdu, ale preto, že ju poznáte... Vo vás nech len zostáva to, čo ste počuli od začiatku. Ak vo vás zostane, čo ste počuli od začiatku, aj vy zostanete v Synovi a v Otcovi* (1Jn 2, 21 – 24). ■

Nová a stará Rada

PREDSTAVUJEME NOVÚ RADU CB

MITANA MILAN, nový predseda RCB

Mám 51 rokov a spolu s manželkou Monikou a tromi deťmi (Matej 21, Mária 19, Marek 15) žijeme vo Svätom Jure. Už 26 rokov pracujem v misijnej organizácii Agapé Slovensko (Predtým Hlas pre Krista). Manželka pracuje v CZŠ Narnia Pezinok ako vedúca hodnotového programu a učiteľka náboženstva.

Som zároveň (neplateným) správcom zboru CB vo Svätom Jure od 1. 1. 2020. Ordinovaný som bol v roku 2019. Bol som tiež na toto funkčné obdobie zvolený do Rady CB. Som predsedom EMO.

Myslím si, že okrem misijného, mám aj obdarovanie pastoračné, kazateľské a administratívne. Naopak, nie som úžasný stratég a ani príliš nerozumiem tabuľkám s peniazmi.

Považujem sa za konzervatívneho evanjelikálneho kresťana. Tento raz som prijal aj možnosť kandidovať za Predsedu Rady CB. Vnímam stále intenzívnejšie volanie po pastoračnej starostlivosti

o kazateľov a vikárov; potrebu povzbudzovať naše zbory k aktívnejšiemu životu v rámci širšej spoločnosti mimo CB bublinu; a tiež nutnosť premostovania rôznych teologických prúdov v našej cirkvi, ktoré sú v súlade s našim Vyznaním viery a Duchovnými zásadami. Rád by som prispel k tomu, aby „pod strechou“ CB mohli – podobne ako v Čechách – s radosťou, pokojom a slobodou pôsobiť a slúžiť tak arminijanci ako aj kalvinisti; viac či menej charizmatickejšie ladení evanjelikáli; ľudia s rešpektom voči presbyteriálno-kongregačnému charakteru našej denominácie. S bolesťou v srdci

sa pozerám na rôzne zúčujúce vplyvy, ktoré by z našej cirkvi chceli vytvoriť niečo iné než ona je a má byť.

KAČUR MARTIN

Som ženatý, s manželkou Ivetkou máme štyri deti. Od roku 2004 pracujem v Cirkvi bratskej na plný úväzok (skúsenosti z práce s mládežou, s malými skupinkami, ako vikár a posledných desať rokov ako kazateľ).

Je mi blízka reformovaná teológia. Čo sa týka úlohy mužov a žien v cirkvi zastávam komplementárny názor. Som presvedčený, že starší zboru majú Bohom zverenú úlohu viesť, nasycovať Božím slovom, chrániť, pomáhať a vystrojovať ľudí do služby v konkrétnom zbore, Božej rodine. Za tých niekoľko rokov som získal cenné skúsenosti pri obnove zboru a pri službe rómskej komunite. Ako člen Rady CB svoju službu vidím v úlohe pomáhať a podporovať naše zbory, aby boli duchovne zdravé. Aby to boli komunity Božích detí, ktoré sú formované učením apoštolov, zažívajú medzi sebou otvorené, hlboké, vykazateľné vzťahy a ktorí sú zmocňovaní Božím Duchom niesť evanjelium v tomto svete.

KUČERA PETR Obecně:

- **Rodák** z Brna (*1968), kde jsem prožil prvních 30 let svého života, za které jsem vděčný.
- **Rodina:** Svobodný; mám dva starší sourozence, máme se rádi.
- **Vzdělání:** SPŠ Stavební Brno; VUT Brně, stavební fakulta; Evangelikální teologický seminář v Praze.
- **Zaměstnání:**

Vedoucí mládeže a pomocník kazatele CB Brno Kounicova (4 roky); učitel technických předmětů na SPŠ Stavební (2 roky); kazatel v České Třebové (9 let); Frýdku-Místku (12 let) a nyní v Bratislavě na Cukrové (2,5 roku)

- **Nadsborový přesah:** Člen a později předseda dorostového odboru české CB; senior severomoravské oblasti. Jsem stále předseda správní rady české Diakonie CB

Upřesnění k církevní práci, teologii a duchovnímu životu

- Jsem si vědom své temné duše i Boží milosti temnoty prosvěcující a proměňující.
- Už moji prarodiče uvěřili v misií dnešní Církve bratrské.
- Od dětství jsem ekumenicky naladěný.
- Ve věcech věrouky a praxe jsem spíše konzervativní. Hlásím se především k odkazu Jednoty bratrské (1457 Kunvald) a pietistickému dědictví.
- V oblasti pastorační jsem „ortodoxní praktik“.
- Více oceňuji přirozený růst než umělé rychlení.
- Vážím si dobrých vztahů a týmové spolupráce.
- Dělam občas zmatky, ale nakonec vyklíčuji.
- Od kazatele Stanislava Heczka jsem zdědil lásku k východu, zejména Ukrajině
- Na Slovensku jsem rád, jsem přítel československých vztahů.

- tMám rád Karpaty a oblohu a prošel jsem „po svých“ velkou část jeho pohorí. Rád sleduji proměny krajiny.

MÁHRÍK JÁN

Teologická orientácia: Súčasťou procesu mojej ordinácie za kazateľa CB bol vieroučný pohovor, v rámci ktorého som sa prihlásil k Vyznaniu viery a duchovným zásadám Cirkvi bratskej. To stále platí. Mám za to, že ďalšie a hlbšie rozoberanie kohokoľvek teologických postojov vyžaduje konkrétnu diskusiu či problém.

Ciele a motivácia

ku službe v RCB: Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade, že budem do RCB zvolený, pôjde o moje prvé pôsobenie v tejto štruktúre, mám ciele, ktoré sú skôr rámcového charakteru. Túžim prispieť k tomu, aby sme boli cirkvou, v ktorej si zbory vzájomne žehnajú, ktorá vie ustáť svoju rôznorodosť, ktorá prináša evanjelium svojmu okoliu zrozumiteľným spôsobom a zhmotňuje ho vo svojom živote. Zároveň, aby RCB bola nástrojom, ktorý v cirkvi vytvára zdravú kultúru, slúžiacu podporu zbory v práci evanjelia a rozvíja osobnú starostlivosť o tých, čo ich vedú.

MORAVSKÝ MIROSLAV

Mám 62 rokov, spolu s manželkou Martou máme 5 detí a (momentálne) 8 vnúčat. Som členom zboru Cirkvi bratskej v Kalinove, kde som aktuálne z poverenia Rady CB administrátorom. Rozhodnutie uveriť tomu, že ma Boh má rád, prijať osobne evanjelium, považujem za najdôležitejšie v mojom živote. Som presvedčený, že evanjelium je skutočné

a jediný liek na základný problém ľudstva, ktorým je hriech, vzbura voči svojmu Stvoriteľovi a následné podliehanie zlu.

Kandidatúru za člena Rady CB som prijal lebo argumenty „za“ (impulzy „volania do služby“) nakoniec prevážili nad argumentami „proti“ (moje limity „spôsobilosti pre službu“).

Uvedomujem si, že v našej CB sú prítomné rozdeľujúce trendy. Napríklad: Niektorí vnímajú aktuálne ohrozenie našej cirkvi v tom, že rezignujeme

na „plnú pravdu evanjelia“ a budeme hlásať len jeho redukovanú, ľahšie stráviteľnú verziu, ktorá nemôže priniesť skutočný nový život. Iní vnímajú aktuálne ohrozenie cirkvi tým, že sa stávame akoby „majiteľmi pravdy evanjelia“, ktoré sa potom redukuje len na súbor poučiek, neprinášajúci skutočný nový život.

Verím tomu, že sme denominácia, pre ktorú je dôležité byť „hľadačmi pravdy evanjelia“. Som presvedčený, že pri našom hľadaní sa navzájom veľmi potrebujeme. Takémuto spoločnému hľadaniu by som chcel službou v RCB napomôcť.

PATTERSON TODD

Som misionárom s EFCA ReachGlobal (od 2001, na Slovensku od 1992). Na Katedre teológie a po zboroch vyučujem Starú zmluvu a biblickú teológiu. Slúžim v študijnom odbore CB. Teologicky mentorujem kazateľov. Príležitostne pomáham s vyučovaním na konferenciách *Máme čo zvestovať* a na seminároch o zvestovaní. Mám skúsenosti s prácou s mládežou, s prí-

pravou anglických táborov, so skupinkami a vedením miestneho zboru. Ročne podpisujem a plne súhlasím s vierovyznaním EFCA (Trojica ako prvá teológia; Ježiš Kristus, jeho smrť a vzkriesenie ako jediná cesta k Bohu; autorita, dostatočnosť, nevyhnutnosť a jasnosť Písma). Čo sa týka iných teologických postojov: zvrchovanosť Boha je kompatibilná so slobodnou vôľou človeka. Som opatrný, ale otvorený k zdravému použitiu charizmatických darov. Boh stvoril človeka, muža a ženu, na svoj obraz a spolu majú zodpovednosť udržiavať Boží poriadok v stvorení. Sú rovní, ale iní. Muž je hlava ženy. Toto nemusí obmedzovať úlohu ženy v cirkvi a nie je to doktrína, ktorá by mala rozdeliť cirkvi. Biblia neučí o veku stvorenia. Veda je dôležitou súčasťou Božej múdrosti, aj keď nie je neomylná. Vidím moju potenciálnu úlohu v Rade, pomáhať CB aby bola jednotná a zakotvená v trojjedinej teológii. Som presvedčený, že môžeme lepšie čítať Bibliu a lepšie aplikovať jej učenie pre riešenie všetkých otázok. Tiež chcem byť podporou pre kazateľov a vedenie zborov CB cez návštevy, kázanie a osobné stretnutia s kazateľmi a staršovstvami, podľa ich potrieb a mojej dostupnosti.

PRIŠŤIAK PETER

Aj keď mi to pripadá neuveriteľné, 50 rokov uplynulo od okamihu, keď som prosil Pána Ježiša: „Odpusť mi moje hriechy!“ Následne okúsil radosť

z odpustenia. Mojou teologickou orientáciou je zameranie na kríž Pána Ježiša, a teda viera, že Jeho obeť je dostatočná, aby prikryla všetky moje previnenia.

Rád by som bol, aby Cirkev bratská bola spoločenstvom ľudí, ktorí čerpajú z tejto obeti zmierenia a ich život je vyjadrením vďačnosti za Božiu lásku. Zároveň túto lásku prejavujú vo

vzájomných vzťahoch (otvorenosť a trpezlivosť v komunikácii), ako aj v evanjelizačnej službe ľuďom okolo nich. Tomuto chcem venovať čas a sily, a v prípade zvolenia toto robiť aj v rámci spoločenstva Rady CB. ■

BUDUJEME CIRKEV NA STRACHU ALEBO NA VIERE? (krátené)

ONDREJ GARAJ

V prvom rade sa chcem poďakovať čitateľom, ktorí si dali námahu a reagovali na moje texty: bratovi Komrskovi, ktorý z Bratislavského zátiašia očakáva rozsiahle spresnenia bod za bodom o dianí v CB, ako aj bratovi kazateľovi Petrovi Prištiakovi, ktorý mi adresoval otvorený list, v ktorom zdieľal svoje neporozumenie mnou napísanému textu. Pokúsim sa skompilovať odpoveď pre oboch (ako aj pre verejnosť) do jedného článku, ale tuším, že moja výpoveď nemusí byť úplná a uspokojivá ani pre jedného, lebo takáto by si vyžadovala väčší priestor.

Formulácia rozdielu medzi kalvinistami a neokalvinistami pre brata Komrsku by stála za samostatné pojednanie, ale pre kontext Cirkvi bratskej na Slovensku, do ktorého boli texty primárne určené, stačia na rýchlu orientáciu v tom, kto je neokalvinista a kto je kalvinista **tieto dve orientačné laické otázky**:

- **Prvá súvisí s pohlavím:** Na rozdiel od kalvinistov neokalvinisti za žiadnych okolností nesúhlasia s tým, aby ženy stáli za kazateľnicami v zboroch, aby boli v staršovstve či Rade CB. Pre mnohých postoj k tejto téme (tzv. egalitarián alebo komplementarista) je natoľko dôležitý, že očakávajú jeho zverejňovanie pri kandidovaní do funkcie (napr. kazateľ alebo člen RCB). Poznámam, že v súčasnosti je téma vášnivým predmetom diskusie aj v niektorých megazboroch v USA a inde.
- **Druhá sa týka krstu detí:** Tradiční kalvinisti majú nielen farárky ženy, ale aj bežne krstia deti. Neokalvinistickí kazatelia z CB, až na jednu výnimku, vôbec nekrstia deti.

„Je neokalvinizmus reálny, alebo je to len výmysel autora textov?“, pýta sa o. i. brat Komrska. Opäť sa dajú dohľadať v posledných rokoch posuny v poňatí rôznych otázok v cirkevných dokumentoch, čo je nad rozsah tohoto článku, ale uvediem len dva nové a najdostupnejšie: 1. Nedávna diskusia v CB o role žien v cirkvi,

2. Správa predsedu Rady Cirkvi bratskej na konferenciu CB v roku 2023. (str. 13)

Vzťah základných dokumentov cirkvi k duchovnému životu, ako sa pýta brat Komrska, je obsiahla otázka a v dejinách cirkvi a aj v súčasnosti je predmetom nekonečných diskusií. Pre nedostatok priestoru sa jej nemôžem venovať. Len pripomeniem, že v našej CB je Ústava CB spoločným dokumentom s českou vetvou cirkvi, takže je našťastie

pomerne ťažko meniteľná. Cirkevný poriadok je už len národný a ten je veľmi flexibilný: na každej výročnej konferencii sa zvykol viac či menej podľa potrieb aktuálneho vedenia meniť.

Dôležitý posun v mentalite CB na Slovensku za posledné desaťročia nastal v tom, že **cirkevný poriadok sa začal chápať ako regulátor duchovného života**. Otázka: „**Je to v súlade s cirkevným poriadkom?**“ **patrila medzi hlavnú otázku**. Tento posun zmyslu cirkevných poriadkov na univerzálny regulátor sa ukazuje ako nereálny: prakticky žiaden zbor nedokáže vo všetkom dodržiavať cirkevný poriadok nielen v CB ale ani v iných cirkvách. Ani vlnajšie predĺženie mandátu nezvolenému predsedovi Rady CB nemalo žiadnu oporu v úradných dokumentoch cirkvi.

Konflikt očakávania a vynúteného správania podľa cirkevného poriadku je zdrojom istej nespokojnosti a je vodou na mlyn neokalvinistickej túžby po tom, aby **duchovný život v cirkvi bol ako život na kasárenskom dvore**: riadený pravidlami, ktoré vždy a všetko popisujú a budú vynútiteľné. Je zrejme ako sa veľmi zanedbalo vytvorenie **spoločného porozumenia významu dohodnutých pravidiel**, kde by bola vybalansovaná sloboda zboru s kolegalitou podľa cirkevných dokumentov.

S témou cirkevných poriadkov úzko súvisí otázka jednoty cirkvi: **čo je nositeľom jednoty cirkvi?** Podľa mienky niektorých je to spoločne platný a vymožitelný cirkevný poriadok. Sú tu ale aj individuálne vyznania viery, ktoré deklarujú viaceré zbory CB na svojich weboch. Sú v súlade s cirkevnými poriadkami CB? Alebo tieto individuálne zborové spresnenia sú potrebné, žiadané, či naopak skôr škodlivé? **Ako môžu v CB spolu žiť viaceré duchovné smery kresťanskej spirituality?** Je nakoniec v skutočnosti hlavnou príčinou a motívom zotrvávania zborov v spoločnom zväz-

ku CB na Slovensku najmä podiel na peniazoch zo štátnej finančnej podpory pre cirkvi? Alebo aj niečo iné, dôležitejšie? Tému toho, **čo tvorí jednotu cirkvi a rolu ústredia cirkvi v cirkvi** pokladám za kľúčovú tému pre nasledujúce roky – nie tému pohľavia kazateľa, čomu sa venovalo veľa času v nedávnej minulosti.

Z pohľadu evanjelizácie je zrejmé, že do zborov neprichádzajú noví ľudia tak, že si porovnali cirkevné poriadky viacerých zborov či cirkví v danom meste a vybrali si práve náš poriadok, a preto aj našu cirkev, lebo sa im zdá, že práve náš vnútorný poriadok cirkvi je najviac biblický. Zdá sa mi, že rastúce zbory CB skôr cirkevný poriadok držia v spodnej zásuvke písacieho stola – iste nie bez príčiny.

Teraz osobne k otvorenému verejnému listu od brata Petra Prištiaka.

Milý brat Peter, ani si nepamätám či som niekedy v živote dostal verejný otvorený list, ale oceňujem, že Ti záleží na téme a istým spôsobom aj na mne, keďže mi píšeš osobne, a to ešte aj verejne.

Píšeš, že z mojich článkov si sa dozvedel, že si neokalvinista. Ja si netrúfam pokladať moje texty za šablónu, priložením ktorej majú ľudia zistiť, čím sú. Účelom textu – aj tohoto – bolo a je poukázať na niektoré extrémne zosilnené dôrazy medzi nami.

Oceňujem, že sa zhodujeme na potrebe kontextualizácie evanjelia: nie sme povolaní k tomu, aby sme blúznili v okolíu nezrozumiteľnom kresťanskom nárečí, ale aby sme ľuďom zrozumiteľne kázali evanjelium Ježiša Krista. Ja som presvedčený, že evanjelium sa dá preložiť. Nie vždy to tak bolo, za presvedčenie o preložiteľnosti evanjelia mnohí zomreli a boli až absurdne prenasledovaní: napr. John Wycliffe bol ako kacír retroaktívne exkomunikovaný z cirkvi, jeho telesné pozostatky z hrobu vykopané a potom a spálené. S prekladáním evanjelií to nebýva jednoduché ani v širšom zmysle slova. Keď niekto mení slovník, staré cirkevné štruktúry sa zvyknú búriť: napr. sestry Royové nehlásali nové doktríny a cirkevné poriadky, len dali nové významy starým slovám a koľko prenasledovania sa im ušlo od pravoverných strážcov? Zdá sa, že príbeh sa v nejakej podobe opakuje aj v CB: skús zmeniť starý slovník zvestovania a uvidíš reakcie. Skús hľadať duchovno tam, kde akoby nejestvovalo, či skús nachádzať Krista tam, kde akoby nebol? Hneď sa začnú ozývať strážcovia pravovernosti.

Pripomínaš aj zvešť o Kristovom kríži. Ja i my kážeme Krista ukrižovaného (1 Kor 1, 23). Som presvedčený, že nesmieme tento zlomový moment

dejín, ktorý Pán Ježiš Kristus vykonal, obmedziť a redukovať do jedného slovníka, do jedinej soteriológie (soteriológia = náuka o spásе). Táto udalosť je plným svetlom sveta, nesmieme ju redukovať len na jedno šedivé svetlo substitučného konceptu. Svetlo Kristovho kríža má v sebe aj iné farby, ktoré vyjadrujú počas dejín cirkvi objavené rôzne soteriológie (náuka o vykupiteľskom poslaní Pána Ježiša Krista). **Nebráňme svetlu Kristovho kríža, aby v rôznych farbách osvetľovalo tento svet.** Preto som presvedčený, že naša soteriológia má byť polychromatická (mnohofarebná) a nie mohochromatická (jednofarebná) – to nás učí skúsenosť z dejín kresťanstva: odpoveď na otázku, prečo zomrel Pán Ježiš Kristus na kríži, bola v dejinách cirkvi rôzna, založená na rôznych textoch Písma – prečo potláčať platnosť iných textov a iných významov Písma? Či ľudia, úprimne veriaci kresťania, nedochádzali spasenia za stáročia dejín cirkvi, keď o kalvinistickej či protestantskej soteriológii nebolo ani slychu?

Píšeš aj o Božom hneve: ak strach z Božieho hnevu bude hlavným motívom nášho kresťanstva, nebude dobre – ilustrujem v úvode tohoto článku. Písmo jasne učí v 1 Jánov 4, 16: *My sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám.* Potom verš 18: *V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo: kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.* Poňatie Božieho hnevu v CB vyžaduje nové otvorenie Písma a dôveru v platnosť celého Písma – Sola Scriptura. Je teda veľký rozdiel uveriť v Boží hnev alebo v Božiu lásku.

Aj poňatie organizácie cirkvi a distribúcia cirkevnej moci – jej pôvod, trvanie, kompetencie, jej zlyhanie, je kultúrne veľmi podmienené. Preto aj apoštol Ján v Zjavení nepíše len jeden list jednému zboru, ale siedmim rôznym zborom v rôznom kultúrnom kontexte a vnútornom stave. Preto je otázne, či je správne vytvárať definitívne interpretácie štruktúr moci a štruktúr správy cirkvi.

Záverom sa chcem obrátiť na čitateľov: **Aká je teda budúcnosť Cirkvi bratskej na Slovensku?** Budúcnosť závisí od toho, **či uznáme, že sme si navzájom – napriek všetkej rozdielnosti – Božím darom.** Ak pokorne uznajú všetci vedúci aj členovia cirkvi, že Ježiša Krista ani porozumenie evanjeliu a Písmu nevlastnia výlučne v plnosti ani jedni ani druhí, ani tretí, tak to bude východiskom pre pokračovanie spoločného života rôznych spiritualít v Cirkvi bratskej na Slovensku. **Teda koniec koncov pokora ako mravná vlastnosť stojí pri koreni jednoty CB a nie doktríny a teológie.** Pamätajme spolu s apoštolom Jakubom, že Boh sa pyšným protiví, ale pokorným dáva milosť. ■

POMOC UKRAJINE

Texty a foto: tím OHP
Redakčne spracovala EVA SUCHÁČOVÁ

Michalovce

Ešte koncom februára sme odviezli na Ukrajinu medicínsky materiál. Vyšlo to na výročie invázie a bolo to cítiť. Bol to silný zážitok.

Ivana je dobrovoľníčka, ktorá chodí na Ukrajinu a vozí potrebné veci veľmi blízko vojnových frontov. Už dlhšie s ňou spolupracujeme, zvykneme jej doplniť do zásielky potraviny. Tento mesiac sme jej mohli poslúžiť dvakrát. Raz to bola múka pre babky a deduškov, ktorí jej pečú koláče, ktoré následne vozí vojakom a druhýkrát brala oblečenie a drogeriu.

Sme veľmi vďační za skladové priestory a priestory na ubytovanie v našej zborovej modlitebni. Výborne slúžia nám, aj rôznym posádkam pomoci z iných organizácií, ktorým môžeme doplniť zásoby, prípadne sa môžu u nás zložiť a prespať. Takéto návštevy mávame približne raz za týždeň. Zároveň prosíme o modlitby za službu a vedenie, ako ďalej svedčiť ukrajinským ženám, ktoré pomáhajú v sklade, keďže stále nevedia po slovensky.

Sme veľmi vďační, že máme veľa Ukrajincov, ktorí prichádzajú pravidelne na nedeľné bohoslužby a už ani nepotrebujú preklad. Máme aj 2

nových členov, Angelinu a Tánu a dva ďalšie manželské páry sú v príprave. Z toho máme veľkú radosť. Zároveň sme rozbehli tínedžerské kluby Epik, kam chodia ukrajinskí aj slovenskí mladí a tím vedúcich je tiež zložený zo Slovákov aj Ukrajincov. Napriek tomu, že sú naši Ukrajinci pomerne dobre zabehnutí a samostatní, niektorým je ťažké nájsť trvalé zamestnanie. Je tu aj jedna rodina so 6 deťmi, ktorá by potrebovala pomoc s ubytovaním aj financiami. Je náročné nájsť im dostatočne veľký dom.

Prešov

V minulej správe sme načrtli projekt kontajnerového bývania v Užhorode. Sme veľmi vďační Pánu Bohu, že sa podarilo tento projekt zrealizovať aj vďaka ochotným darcom. V tomto regióne žije veľa ukrajinských utečencov, ktorí nemajú kde bývať, hľadajú si trvalé alebo strednodobé bývanie. Preto sa bratia z baptistického zboru v Užhorode rozhodli na pozemku vedľa ich modlitebne zabezpečiť bývanie v 14 kontajnerových domoch. My sme im finančne pomohli kúpiť 5 z nich. Momentálne tam býva približne 50 ľudí. Tejto komunite sa venujeme a každý deň organizujeme pre nich aj krátke biblické zamyslenia. Na jeseň by sme ich radi aj osobne navštívili. V našom zbore sme mali na začiatku vojny ubytovaného trénera z Ukrajiny s rodinou. Po troch mesiacoch sa vrátil späť domov. Je z Pavlovogradu, ktorý Rusi ostreľujú raketami. Služí tam domácom, vojakom na fronte aj známym, ktorí trpia. V júni plánuje prísť na návštevu a priniesť svoj tím chalanov. Zúčastnia sa na futbalovom turnaji. Chceme zorganizovať spoločný tréning s našimi mladými Ukrajincami z Prešova s krátkym duchovným programom. Naše stretnutia majú aktuálne zaujímavý charakter, pretože prichádzajú ľudia, ktorých ani nepoznáme, no snažíme sa im prinášať svedectvo o Bohu. Prichádzajú k nám aj rôzni

zvláštni ľudia, niektorí aj so psychickými problémami. Potrebujeme múdrosť, ako k nim pristupovať a tiež silu, aby sme im vedeli správne slúžiť. Tešíme sa z nových členov nášho zborového spoločenstva. Členmi sa stala jedna rodina a jedna mládežníčka, ktorá vlastne aj pomohla rozbehnúť mládežnícku prácu v zbore.

Košice

Začiatkom marca sme mali evanjelizáciu, kam prišlo približne 50 Ukrajincov. Túto akciu sme robili v spolupráci s kórejskými bratmi a sestrami pod vedením pastora Johna, ktorí pripravili aj výbornú večeru. Na podujatí zaznelo duchovné slovo, chvály aj svedectvá, taktiež sme rozdávali Biblie. Keď sme dojedli, nastala veľmi dobrá uvoľnená atmosféra, plná prijatia a lásky. Po akcii aj niekoľkí Ukrajinci prišli do zboru na bohoslužbu. Snažíme sa im prinášať evanjelium, no zatiaľ naše snahy nemajú veľmi veľkú odozvu. O to väčšiu radosť sme mali, keď sme týžden po evanjelizácii na osobnej návšteve u jednej Ukrajinky uvideli Bibliu, ktorú tam dostala. Priznala sa, že ju aj číta. Veríme, že našou úlohou je siať.

Pastor John je kórejský kazateľ z Prahy, ktorý momentálne slúži na Ukrajine. Bol našim hosťom aj na biblickej komunite, ktorú viedol a dal nám aj stručný návod, ako to môžeme robiť.

Biblické štúdium pre Ukrajincov

Za posledné dva roky vzniklo evanjelizačné video na tému „Návrat k evanjeliu!“ Toto video je jednou zo základných zložiek štúdia, bolo vytvorené v ruštine pre rusky hovoriacu populáciu. Prednáša pastor Leonid, ktorý je starším pastorom Cirkvi „Pre všetky národy“, ktorý vedie bohoslužbu v ruskom jazyku v Brooklyne v New Yorku. Obsah tohto videa bol pripravený na základe prednášky misio-

nára Kim Yong Eui o evanjeliu kríža. Tento obsah je pripravený ako prednáška v trvaní približne 10 minút. Je dobré použiť ho na stretnutiach v malých skupinách rusky hovoriacich. V súčasnosti ho efektívne využívajú medzi utečencami z Ukrajiny. Na začiatku vojny, keď začali prichádzať prví Ukrajinci, sme vytvorili online skupinu na Viberi, kde sme s nimi komunikovali, pozývali ich na aktivity a informovali o našej pomoci. Spočiatku sme osobne poznali každého človeka v tejto skupine. Momentálne táto skupina narástla na 90 ľudí a už nie je v našich silách o každom jednotlivcovi osobne vedieť. Naďalej používame tento kanál na komunikáciu, posielame im tam pozvánky do zboru, na biblickú skupinku, hodiny slovenčiny, angličtiny alebo na pravidelný šport. Keďže mnohí z nich nie sú veriaci, je to pre nás príležitosť zasiahnuť ešte väčší počet ľudí.

Začali sme spoluprácu s viacerými organizáciami a vďaka tomu môžu Ukrajinci cez kurz slovenčiny, ktorý sme rozbehli, získať certifikát B1 a taktiež sme rozbehli klub pre mamičky. Naďalej poskytujeme potravinovú pomoc približne 30 rodinám a mnohých osobne navštevujeme. Niektoré rodiny si na Slovensku už zvykli, ale niektorí sa ešte trápia a viacerí trpia samotou alebo depresiami. Snažíme sa im byť oporou, prípadne vyhľadať adekvátnu pomoc. S našimi ukrajinskými priateľmi sme spoločne oslávili Veľkú noc. Zapojili sme ich aj do programu, ktorý sme pripravili s ich deťmi.

Bratislava

Máme 3 Ukrajincov v príprave na členstvo. Niekedy je to náročnejšie, ale je úžasné sledovať, ako sa

zapájajú napriek tomu, že sú z úplne iného zborového kontextu. Tešíme sa, že sa starajú aj o neveriacich Ukrajincov. Konkrétne máme jednu rodinu, ktorá nie je veriacia, ale začala pravidelne chodiť do zboru, a tieto naše ukrajinské sestry sa o nich starajú, pravidelne sú v kontakte a sú im priateľmi, a takto sú im svetlom. Chceme tejto rodine naďalej prakticky pomáhať, ale hlavným cieľom je odovzdať im evanjelium. Našou aktuálnou výzvou je pomôcť niekoľkým našim Ukrajincom nájsť trvalé zamestnanie. Musíme hľadať rovnováhu v poskytovaní pomoci, aby sme im neškodili. Bolo by pre nich prospešné, keby si našli zamestnanie, lebo by to pomohlo im samým vnímať ich hodnotu a nemuseli by byť závislí na pomoci druhých.

Levice

Začali sme spoluprácu s NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže), a vďaka nej sa nám podarilo umiestniť jedného ukrajinského žiaka na internát pri špeciálnej škole v Topoľčanoch. NIVAM zadarmo poskytuje aj učebnice a pracovné listy pre výuku Ukrajincov. Zároveň sme mohli poskytnúť ubytovanie štvročlennej rodine v priestoroch zboru na pár dní, počas oddychu na ceste ďalej do Španielska.

Trnava

Momentálne máme v našom zbore jednu rodinu, o ktorú sa staráme. Už dlhobojšie medzi nami žila žena s dvoma deťmi a mamou a okolo Vianoc sa k nej pripojil aj manžel s jeho mamou. Prenajali sme sa im byt, zariadili a našli prácu. Sme radi, že sú medzi nami a navštevujú aj náš zbor. ■

OD EVANJELIA K DARČEKU, OD DARČEKA K EVANJELIU

ANDY ALBOIU a VLADIMÍRA VRAJOVÁ

Foto: A. ALBOIU

Operácia Vianočné dieťa je misijný nástroj pre cirkevné spoločenstvá a organizácie, ktoré sú ochotné ísť zvestovať dobrú správu o Ježišovi Kristovi deťom na Slovensku zo sociálne znevýhodnených prostredí. Ide o projekt organizácie Samaritan's Purse, ktorú vedie Franklin Graham, syn evanjelistu Billyho Grahama. Každý rok sú milióny darčiekov v škatuliach od topánok rozdane deťom po celom svete. Poslaním projektu je zrozumiteľne a prakticky demonštrovať Božiu lásku núdnym deťom a spolu s miestnou cirkvou hlásať dobrú správu o Ježišovi Kristovi.

Darčkové škatule obsahujú školské pomôcky, hračky, hygienické veci a oblečenie. V škatuli sa môže nachádzať aj list od rodiny, ktorá dar pripravila. Činnosť Operácie Vianočné dieťa pozostáva z distribučného podujatia, na ktorom sa po biblickom programe rozdájú deťom škatule s darčekom, ale aj z ďalšej práce, pozostávajúcej z dvanástich stretnutí na učeníckom kurze Najúžasnejšia cesta. Biblické posolstvo o Pánovi Ježišovi ako najväčšom dare je na jednej strane východiskom pre obdarovanie detí, na druhej strane nadväzuje na samotné distribučné podujatie a ďalej rozvíja zvesť, ktorá na ňom odznela. Postupujeme od evanjelia k darčeku, ale aj od darčeka k evanjeliu.

V predvianočnom období sme zorganizovali štyri distribučné podujatia v regióne Liptov – dve distribúcie v Ružomberku, jednu v Jamníku a jednu v Pribylíne. Ako prvé sa uskutočnilo stretnutie v Jamníku, na ktoré sme prichádzali s veľkým očakávaním. Niektorí z nášho tímu nemali prax v biblickom vyučovaní detí, a toto bola ich prvá skúsenosť, ktorá ich povzbudila do ďalšej služby pre Boha. Deti biblický príbeh zaujal, boli aktívne, zapájali sa a vedeli odpovedať na otázky. Veľmi sme

ocenili aj obrazový materiál Operácie Vianočné dieťa, ktorý je nielen vizuálne pôsobivý, ale aj rozumný a dobre viditeľný zo zadných radov. Počas prezentácie sme mohli vidieť, ako sa zvesť o Pánovi Ježišovi, ktorý je tým najväčším darom, dotýka nielen detí, ale aj pozorne počúvajúcich rodičov. Chlapci a dievčatá boli pri samotnej distribúcii veľmi trpezliví, akoby samy vnímali, že hmotné darčekom nie sú to najdôležitejšie. Pokojne sedeli na miestach a čakali, kým ich nevyzve prísť dopredu. Silno sme vnímali množstvo modlitieb, ktoré niesli distribučné podujatia, pretože darčekom boli deťom naozaj ušité na mieru. Napríklad: jedno dievčatko potrebovalo voskovky a jeho mama plánovala ísť nasledujúci týždeň do papiernictva, ale to už nebolo potrebné, keďže voskovky sa ukrývali v krabici. Iné zimomravé dievča si v krabici našlo malý ohrievač na ruky. Atd.

Ďalšie stretnutie bolo určené pre deti z Ukrajiny a konalo sa v Ružomberku. Sme vďační, že aj na túto distribúciu prišli okrem detí aj ich rodičia, ktorí si mohli vypočuť radostnú zvesť o narodení Božieho syna. Čo sa vekového zastúpenia týka, toto stretnutie bolo zo všetkých najrozmanitejšie: od

malých trojročných detí až po chlapcov a dievčatá v teenagerskom veku. Hoci počas hier a prezentácie biblického posolstva sme vnímali prirodzený odstup medzi vekovými kategóriami, pri samotnej distribúcii sa tieto hranice zotreli. Veľmi sa nás dotýkalo, keď sme mohli vidieť rovnakú radosť na tvári predškôľakov i adolescentov. Jeden starší chlapec, ktorý sa počas stretnutia dištancoval od ostatných detí, našiel v krabici list od ženy z Nemecka a rozplakal sa od dojatia. Bolo zreteľné, že ľudský záujem a láskavé slová boli pre neho v tej chvíli najdôležitejšie. Organizácii Samaritan's Purse ďakujeme aj za poskytnutie materiálov v ukrajinskom jazyku, ktoré sme mohli pripojiť k darčekom pre deti. Ďalšie vianočné stretnutie sa konalo tiež v Ružomberku, ale tentokrát s deťmi z rómskej komunity. Pán Boh pracoval aj na tomto mieste a odpovedal na naše modlitby. Deti sa veľmi tešili z vianočných darčekom a po skončení programu sa rýchlo obliekli a utekali domov ukázať ich svojim rodinám.

Pán Boh nám otvoril dvere služby aj v ďalšej dedine na Liptove, konkrétne v Pribyline. Na programe sa zúčastnilo viac ako sto detí spolu so svojimi rodičmi a starými rodičmi. Mnohí z nich dovtedy nepočuli o tom, čo je to hriech, kto je Pán Boh a prečo na svet poslal svojho Syna, Pána Ježiša Krista. Toto stretnutie bolo veľmi silné, pretože rómske rodiny žijú v Pribyline vo veľkej chudobe a zlých podmienkach. Pán Boh nám daroval pekné počasie, bolo jasno a svietilo slnko, ale aj tak sme prišli naobliekaní v kabátoch a čiapkách. Preto nás bolelo vidieť deti v krátkych tričkách, kraťasoch alebo kroksách bez poriadneho zimného oblečenia. Sme vďační, že pri zvesti evanjelia a distribúcii darov sme mohli naviazať kontakt s niektorými rodičmi a starými rodičmi a modlíme sa, aby rozsievané Slovo prinieslo úrodu vo svojom čase.

Jednou z nových možností, ktorú nám Pán Boh počas decembra pripravil, bola služba deťom hospitalizovaným v dolnokubínskej nemocnici. Na Štedrý deň sme mohli navštíviť detské oddelenie a povedať deťom o Božej láske a o najväčšom dare, ktorý Pán Boh poslal na túto zem v podobe svojho Syna. Deti boli smutné, pretože museli stráviť vianočné sviatky v nemocnici, a nie doma so svojou rodinou. Boli sme preto veľmi dojatí, keď sme videli ich úprimnú radosť z darčekom a úsmevy na tvárach.

V tomto období sa začína príprava nasledujúcej sezóny Operácie Vianočné dieťa, ktorej súčasťou bolo stretnutie v Košiciach, kde nám boli 12. mája predstavené vízie do budúcnosti. Túžime, aby sa Operácia Vianočné dieťa rozšírila aj v tzv. ťažko zasiahnuteľných komunitách, ktoré žijú v odlahľých častiach zeme, ale napr. aj medzi nevidiacimi alebo nepočujúcimi deťmi. Modlíme sa preto, aby nám Boh aj na Slovensku otváral dvere do oblastí, kde ešte nebolo ohlasované evanjelium. ■

ODPUSTIŤ ČI POPROSIŤ O ODPUSTENIE?

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

Dnes sme sa s deťmi rozprávali o tom, či je pre ne ľahšie odpustiť, alebo poprosiť o odpustenie. Jedno dievčatko povedalo: „Pre mňa je to narovnako. Najväčší problém mám však odpustiť sama sebe.“ Úplne ma dostalo, že to vraví 9 ročné dieťa. Aj ja som ako ona. Môžem sa pokojne ospravedlniť, keď niekoho zraním, ale ešte dlho v sebe riešim, čo som mala alebo nemala urobiť, a že som zlyhala. Myslím si, že je to preto, lebo mám o sebe ešte stále príliš peknú predstavu a kdesi hlboko v srdci si nechcem pripustiť, že to proste bez Božej milosti sama zo seba nedávam. Myslím si, že je to tiež preto, lebo mi až príliš zaleží na tom, čo si o mne myslia ľudia a nechcem, aby videli moje zlyhania.

Občas som ako cudzinec vo svete ľudí, ktorí žijú okolo mňa. Mam pocit, že im nerozumiem a oni nerozumejú mne. A mrzí ma to, lebo si myslím, že všetko by bolo skvelé, keby som bola iná. Možno viete o čom hovorím...

Dnes ma jedno dievčatko prebralo do reality, že sa musíme naučiť odpúšťať sami sebe, ak chceme vedieť skutočne odpúšťať. Lebo práve vtedy robíme krok k človeku, ktorý nabitú bude potrebovať to naše odpustenie. Lebo vtedy rátame s tou možnosťou, že sme nedokonalí ľudia, ktorí to len tak frajersky na tomto svete nedávajú a potrebujú do svojho života Božiu milosť. Rátame s Ním, nie so sebou. *Nech Hospodin rozjasní nad tebou svoju tvár a nech ti je milostivý!* (Num 6, 25) ■

Z ROKOVANIA RCB

JÚN 2023

Porada Rady Cirkvi bratskej bola 5.– 6. 6. 2023 vo Valticiach. Na rokovanie nadväzovalo spoločné stretnutie s českou Radou CB, na ktorom boli na žiadosť českej strany prítomní aj budúci členovia Rady, zvolení na slovenskej Konferencii. Účastníci spoločného stretnutia zdieľali, ako osobne vnímajú silné a slabé strany cirkvi. V ďalšej časti predseda českej Rady David Novák komentoval svoju predsednícku správu zameranú na vedenie zboru staršovstvom a kazateľom. Slovenskú stranu zaujímali skúsenosti českej Rady pri rušení zboru.

Rada rozhodla

O predĺžení pracovnoprávneho vzťahu s Ľubomírom Lorincem (vikár v Prešove) do 31. 7. 2024.

O predĺžení pracovnoprávneho vzťahu s Martinom Kaščákom (pastoračný asistent v Bratislave – Paradox) na dobu neurčitú.

O zmene pracovnoprávneho vzťahu s Davidom Spodniakom (vikár v Nitre) na plný úväzok od 1. 9. 2023 a príspevku z fondu Levita.

Že študijné voľno pre celocirkevného pracovníka posúdi Rada individuálne po predložení žiadosti.

Že rozhodovanie o použití prostriedkov z Fondu pre Rómsku misiu bude v jej kompetencii.

Že revízorom hospodárenia ústredia CB prislúcha kompenzácia ušlej mzdy za čas výkonu revízie v rovnakej výške ako členom Rady podľa Mzdového poriadku.

Rada schválila

Nové znenie smernice č. 20 – Mimomzdové nároky zamestnancov a aktualizovala výšku stravovacej poukážky od 1. 7. 2023 na 6 eur.

Účasť Milana Mitana na konferencii Joining Hands for Mission in Europe 2023 v Madride a úhradu s tým súvisiacich nákladov.

Rada vzala na vedomie

Správu kazateľa Juraja Sabola zo služobnej cesty v USA.

Vystúpenie dvoch členov zo zboru v Trenčíne z cirkvi.

Rada vymenovala

Za administrátora zboru v Košiciach Petra Prištiaka.

Zloženie Odboru humanitárnej pomoci na obdobie od 1. 7. 2023 do 31. 12. 2023: Ondrej Lupták (Bratislava-Paradox) – predseda, Miroslav Klč (Michalovce), Ľubomír Lorinc (Prešov), Petr Kučera (Bratislava-Cukrová), Juraj Klementovič (Rada CB – administrátor).

Ďalej Rada

Určila za overovateľov zápisnice z Konferencie Evu Myjavcovú (Žilina) a Pavla Jurču (Bratislava-Kaplnka).

Odporúča kazateľom a vikárom účasť na spoločnej pastorálke 6. – 8. 10. 2023 v hoteli Jezerka (Seč-Ústupky, ČR).

Ukončila činnosť mimoriadnej vizitačnej komisie zboru v Trenčíne a vymenovala komisiu poverenú prípravou zrušenia zboru v zložení Juraj Klementovič (predseda), Milan Mitana a Petr Kučera. ■

Spracované z podkladov RCB

NA PREDVOLEBNÚ NÔTU

Možno sa vám zdá, že takto upravená ľudová múdrosť je jej spotvorením, ale – je niečo na Slovensku pred týmito voľbami nespotvorené? Alebo jednoduchšie – je niečo tak, ako má byť? Na vlastné prekvapenie zisťujem, že je (aj keď pre mnohých nechcené) – je to znovuzrodený Smer a Hlas Smeru. Tam je to jasné, také ako má byť. Teda také, ako to Fico a Pellegrini chcú. Dlho som si myslel, že Slováci stratili pamäť, že zabudli, kto skorumpoval a rozkradol štát a popravil nebezpečného novinára. Nie – Slováci (mnohí) nestratili pamäť. Dnes sa na sociálnych sieťach bežne dočítate, že ľudia budú voliť radšej zlodejov ako chaos. Lebo chaos na tzv. pravej strane politického spektra pokračuje, ako keby sa nepoučili z vlastného pádu. Pol roka počúvame, ako sa treba spájať, aby neprepadli hlasy demokraticky zmýšľajúcich voličov. Spájanie sa deje delením. Takým dôsledným delením, že mnohí z rozdelených sú nadšení z toho, ako v prieskumoch rastú, keď sa dotknú 3 %. Človek, ktorý chce ísť voliť, chce samozrejme vedieť, koho a predovšetkým prečo má niekoho voliť. Voliči Smerov to vedia. Ale tí ostatní...? Povedzme, že by som sa rozhodol pre množinu straničiek Hegerových Demokratov. – Nie! Bránu mi zavrelo zatiaľ ani nezaregistrované Nicholsonovej Jablko. Lebo viem, že Demokrati zahryzli do Jablka sváru. No a keď som sa dočítal, akú posilu Demokrati získali v Dorote Nvotovej... Nemám nič proti nej – ale tam kde je. Mám voliť Dzurindových Modrých? Mám voliť človeka, ktorý sa s Gorilou na pleciach vezie s kauzou „vláčiky“ cez vytunelovaný tunel Branisko? Aby som spomenul len niektoré dôvody, pre ktoré ho jeho voliči poslali do politického dôchodku... Ab-

BOHUSLAV PIÁTKO
(šéfredaktor)

Len ma spájaj, mamko,
pokiaľ som ja Janko.
Keď ja budem Jano,
nespojíš ma, mamo,
ani s Demokratmi,
ba ani s OĽANO...

solútny vrchol v spájaní však dosiahol maďarský Most-Híd. Ten ide do volieb pre istotu v dvoch zoskupeniach – jedna časť zostala ako platforma v Aliancii, druhá bude na kandidátke Modrých, iba si pridali do názvu rok a vytvorili stranu: Modrí, Most-Híd 2023. Kto vie, ako bude takýto maďarsko-slovenský guláš chutiť voličom... Okrem „spojencov“ žijeme aj „záchrancov“. Po Dzurindovi prišiel ďalší – František Mikloško, ktorý sa vrátil do KDH. Pri všetkej úcte k jeho pôsobeniu v disente a nežnej revolúcii či ďalších rokoch v parlamente, kto z mladších si ho pamätá a čo môže doniesť do slovenskej politiky nové. Slušnosť? Tá sa dnes nenesie. Veď ľudia poznajú skôr módného návrhára Fera Mikloška ako revolucionára Františka Mikloška.

Tí, čo chcú o stranách vedieť viacej sa hneď pod názvom dočítajú jedno – dvojslovnú charakteristiku strany, ktorá vyjadruje, aké hodnoty strana zastáva. S prekvapením som zistil, že Progresívcia sú ľavicoví liberáli. Podľa kandidátky a toho, kto je za nimi, som skôr čakal pravicové smerovanie. Ostatné komentovať ani nebudem, ale Dzurindovi Modrí stoja za povšimnutie: charakterizujú sa ako „konzervatívno – liberálna“ strana. Naozaj široký záber. Už len čakám, kedy vznikne na Slovensku strana „komunisticko-kresťanská“...

Na to, aká je záruka, že tieto mišmašové strany chvíľu spolu vydržia, ak sa dostanú do parlamentu, radšej ani nemyslím...

Škoda, že na Slovensku sa prestali rodiť Jankovia, čo sa dajú dospievajúcim ohýbať do trvalejšej a hodnotovej podoby, ale rodia sa rovnako dospelí Janovia, síce s ohybnou chrbticou ale jedinou hodnotou – vlastný, nie verejný prospech. ■

KRÍŽOVKA

„Láska je jedinou skúškou pravosti nášho...“
(Johannes Leppich)

Autor: Peter Kailing	Úsilie	Športová hra	Opísanie	POMÔCKY Ylo, Ra, Aka	TAJNIČKA	Starogrécky boh slnka	A (angl.)	Natiera vápnom	
Vyššie číslo			Morský tvor		•				Vojeská predajňa
Nespôsobia zranenie			Osobné zámeno		•				
Patriace Ane					•	Ten (nem.) Držala			
Tón „h“ zvýšený o poltón				Chem. zn. Samária Melódia	•		Zn. lumenu Bud' nažive		
Starorímsky peniaz			Zhoršia situáciu Zn. statvoľtu		•				
	Odkvap po česky	Odpočívali Amer. stepné zvierá s hrivou			•			Nočný vták podobný sove	Mláďa opice
Echo					•		Úder v boxe Ruské auto (Žiguli)		
Predložka			Zn- volt- sekundy Africký slon		•	Korist' Medzin. organizácia (skr.)			
Žeby				Temní Strednica	•				
Nedokonale vodivá látka					•				
	Zrazená vodná para				•	Slovko úcty v ázii			

Tajnička krížovky z RELAXU Dialóg č. 5/2023

Pomýlil si si cestu, ak pohrádaš MALÍČKOSŤAMI

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 5. 8. 2023. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 8-9/2023.

Stranu pripravil Peter Kailing

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, písané na adresu redakcie.